

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta právnická

Katedra veřejné správy

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Obecně závazné vyhlášky a nařízení obcí

Předkládá: Tereza Bajgarová

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Tomáš Louda, CSc.

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta právnická

Akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Tereza BAJGAROVÁ**
Osobní číslo: **R06002**
Studijní program: **M6805 Právo a právní věda**
Studijní obor: **Právo**
Název tématu: **Obecně závazné vyhlášky a nařízení obcí**
Zadávající katedra: **Katedra veřejné správy**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Úvod
2. Vymezení základních pojmů - obec - působnost-samostatná, přenesená - právní norma, právní norma - platnost a účinnost právního předpisu
3. Obecně závazná vyhláška obce - zmocnění k vydávání, proces přijímání obecně závazné vyhlášky
4. Nařízení obce - zmocnění k vydávání, proces přijímání nařízení
5. Závěr
6. Resume

Rozsah grafických prací:
Rozsah pracovní zprávy: cca 60 stran
Forma zpracování diplomové práce: tištěná
Seznam odborné literatury:
viz zvláštní seznam

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Tomáš Louda, CSc.
Katedra veřejné správy

Datum zadání diplomové práce: 31. března 2011
Termín odevzdání diplomové práce: 31. března 2012

Prof. JUDr. Květoslav Růžička, CSc.
děkan

JUDr. Tomáš Louda, CSc.
vedoucí katedry

V Plzni dne 18. listopadu 2011

Prohlášení

„Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma: „Obecně závazné vyhlášky a nařízení obcí“ zpracovala samostatně, a že jsem vyznačila prameny, z nichž jsem pro svou práci čerpala způsobem pro vědeckou práci obvyklým.“

V Plzni dne 21. prosince 2011

.....

Poděkování

Na tomto místě bych chtěla poděkovat vedoucímu své diplomové práce, JUDr. Tomáši Loudovi, CSc., za odborné vedení práce, cenné rady a připomínky.

OBSAH

1. ÚVOD	1
2. VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ	2
2.1 VEŘEJNÁ SPRÁVA	2
2.1.1 Státní správa	3
2.1.2 Samospráva.....	3
2.1.3 Vztah státu a samosprávy.....	4
2.1.4 Územní samospráva v evropském pojetí.....	4
2.2 OBEC	5
2.2.1 Statutární město	6
2.2.2 Znaky obce	6
2.2.2.1 Území obce.....	7
2.2.2.2 Obyvatelstvo obce.....	7
2.2.2.2.1 Čestné občanství.....	8
2.2.3 Orgány obce	8
3. PRÁVNÍ PŘEDPIS ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY	10
3.1 DĚLENÍ PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY	11
3.1.1 Dělení dle subjektů územní samosprávy	11
3.1.1.1 Městské části	12
3.1.2 Dělení dle ústavního zmocnění.....	12
3.1.3 Dle nutnosti vydání – právní předpisy fakultativní a obligatorní	12
3.2 OBECNĚ ZÁVAZNÉ VYHLÁŠKY	13
3.2.1 Místní poplatky	14
3.2.2 Odpad.....	15
3.2.3 Ochrana před alkoholem a dalšími návykovými látkami	16
3.2.4 Požární ochrana	17
3.2.5 Výherní hrací přístroje	17
3.2.6 Obecní policie	17
3.2.7 Další zákony zmocňující k vydání obecně závazné vyhlášky.....	17
3.2.8 Obecně závazné vyhlášky jako statuty územně členěných statutárních měst	18
3.3 NAŘÍZENÍ	19
3.3.1 Tržní řád	20
3.3.2 Místní komunikace	20
3.3.3 Další zákony zmocňující k vydání nařízení obce	21
4. PŮSOBNOST PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ SAMOSPRÁVY	23
4.1 VĚCNÁ PŮSOBNOST.....	23
4.1.1 Samostatná působnost.....	24
4.1.2 Přenesená působnost	25
4.1.2.1 Obec s pověřeným obecním úřadem	26
4.1.2.2 Obec s rozšířenou působností	26
4.2 ÚZEMNÍ PŮSOBNOST	27
4.3 ČASOVÁ PŮSOBNOST	28
4.4 OSOBNÍ PŮSOBNOST	28
5. NÁLEŽITOSTI A STRUKTURA PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ OBCE	30
5.1 OZNAČENÍ VYDAVATELE	30
5.2 NÁZEV.....	31

5.3 ÚVODNÍ VĚTA	31
5.4 OBSAH PRÁVNÍHO PŘEDPISU	31
5.5 POZNÁMKY A ODKAZY	32
5.6 PODPISY	33
5.7 PŘÍLOHY	34
6. PROCES PŘIJÍMÁNÍ PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ OBCE	35
6.1 OBECNÁ PRAVIDLA	35
6.2 SUBJEKTY PŘIJÍMAJÍCÍ PRÁVNÍ PŘEDPIS OBCE	35
6.3 NÁVRH PRÁVNÍHO PŘEDPISU OBCE	36
6.4 SCHVALOVÁNÍ PRÁVNÍHO PŘEDPISU OBCE	37
6.5 VYHLÁŠENÍ, PLATNOST A ÚČINNOST PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ OBCE	38
6.5.1 <i>Vyhlášení a platnost</i>	38
6.5.2 <i>Účinnost</i>	39
6.6 EVIDENCE PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ OBCE	40
6.7 INFORMAČNÍ POVINNOST OBCE	40
6.8 RUŠENÍ PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ OBCE	40
7. ODPOVĚDNOST ZA ZÁVADNÉ PRÁVNÍ PŘEDPISY OBCE	41
7.1 VADNÉ A ZRUŠENÉ PRÁVNÍ PŘEDPISY	41
7.2 CHYBY V TEXTOVÉ PUBLIKACI	41
7.3 NICOTNÝ PRÁVNÍ AKT	42
8. REALIZACE PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ OBCE	43
8.1 PREVENTIVNÍ NÁSTROJE REALIZACE	43
8.2 SANKCE	44
8.2.1 <i>Přestupek</i>	45
8.2.2 <i>Správní delikt</i>	47
9. DOZOR NAD PRÁVNÍMI PŘEDPISY OBCÍ	48
9.1 DOZOR NAD VYDÁVÁNÍM SPRÁVNÍCH AKTŮ OBCÍ V SAMOSTATNÉ PŮSOBNOSTI	48
9.1.2 <i>Dozor nad obecně závaznými vyhláškami</i>	48
9.2 DOZOR NAD VYDÁVÁNÍM SPRÁVNÍCH AKTŮ V PŘENESENÉ PŮSOBNOSTI	51
9.2.1 <i>Dozor nad nařízeními</i>	52
9.3 ŘÍZENÍ PŘED ÚSTAVNÍM SOUDEM	54
9.3.1 <i>Účastníci řízení</i>	54
9.3.2 <i>Řízení</i>	55
9.3.2 <i>Nález</i>	56
10. OBECNĚ ZÁVAZNÉ VYHLÁŠKY REGULUJÍCÍ VEŘEJNÝ POŘÁDEK	57
10.1 HLUK A RUŠENÍ NOČNÍHO KLIDU V JUDIKATUŘE ÚSTAVNÍHO SOUDU	59
10.1.1 <i>Jednotlivé nálezy týkající se problematiky hluku a rušení nočního klidu</i>	59
11. ZÁVĚR	61
RESUMÉ	62
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	
PŘÍLOHY	

1. Úvod

Tématem mé diplomové práce jsou obecně závazné vyhlášky a nařízení obcí. Prostřednictvím obecně závazných vyhlášek obec vykonává svou samostatnou působnost a realizuje právo na samosprávu, které je v České republice ústavně zakotveno. Samospráva představuje v demokratickém státě velmi důležitý prvek veřejné správy, protože díky její existenci nedochází ke koncentraci moci a veřejná správa se dostává blíže k občanům státu. V současné době si lze jen těžko představit fungující demokratickou společnost, ve kterém by stát neomezil rozsah své moci ve prospěch místní samosprávy. I když je působnost právních předpisů obce do značné míry omezená, představují obecně závazné vyhlášky a nařízení obce neodmyslitelnou část právního řádu demokratického státu, kterým Česká republika je.

Úvodem této práce bych chtěla vymezit základní pojmy, které souvisejí s veřejnou správou, samosprávou, pojmem obec, jejími znaky a orgány. V další části je věnován prostor teoretickému vymezení a ústavním východiskům jednotlivých právních předpisů místní samosprávy, tedy obecně závazných vyhlášek a nařízení. Blíže se zabývám zákony, na jejichž základě jsou tyto právní předpisy vydávány. V práci je dále popsán proces přijímání právních předpisů obce a proces dozoru nad obecně závaznými vyhláškami a nad nařízeními obcí. V závěru práce je věnován prostor řízení před Ústavním soudem a pak zejména obecně závazným vyhláškám regulujícím hluk a rušení nočního klidu, k nimž se ve svých nálezech vyjádřil Ústavní soud.

Cílem této práce je ve vymezeném rozsahu popsat problematiku právních předpisů místní samosprávy, poukázat na rozdílné názory odborníků na tuto oblast, zaměřit se blíže na obecně závazné vyhlášky regulující veřejný pořádek a v neposlední řadě nastínit směřování judikatury Ústavního soudu České republiky.

2. Vymezení základních pojmů

2.1 Veřejná správa

Veřejná správa je velice široký pojem a jeho vymezení je poměrně složité. Neexistuje jedna definice tohoto pojmu, různí autoři definují pojem veřejná správa odlišně. „*Veřejná správa jakožto správa veřejných záležitostí je správou ve veřejném zájmu a subjekty, které ji vykonávají, ji realizují jako právem uloženou povinnost, a to ze svého postavení jako veřejnoprávních subjektů.*“¹ Pojem veřejná správa lze obecně vymezit jako správu veřejných věcí, která je vykonávána subjekty veřejné správy ve veřejném zájmu. Veřejná správa je chápána jako institut, který slouží občanům k tomu, aby byly jejím prostřednictvím spravovány veřejné záležitosti.

Veřejnou moc má v první řadě stát. Dále je veřejná moc v určitém rozsahu svěřena dalším nestátním subjektům k tomu, aby mohly být spravovány veřejné záležitosti. Tato veřejná moc, kterou disponují nestátní subjekty, je však od té státní v určitém smyslu odvozena a nemůže s ní být v rozporu. „*V tomto smyslu má i tato veřejná moc svůj základ ve státní moci, má s ní určité společné znaky a projevuje se jako decentralizovaná státní moc, jejíž subjekty společně se státem spoluzabezpečují správu státu, jakožto veřejnou správu.*“²

V rámci veřejné správy tedy rozlišujeme státní správu a samosprávu. „*Veřejnou správu jako systém pak vymezujeme podle subjektů, které ji zabezpečují jako státní správu, veřejnou správu (územní samosprávu a zájmovou samosprávu) a ostatní veřejnou správu (část veřejné správy, která není vykonávána státem ani územní samosprávou a jedná se o instituce se specifickým postavením), přičemž uvedené subsystémy nejsou oddělené, ale naopak se doplňují a prolínají.*“³

Organizace veřejné správy v České republice má své právní zakotvení v Ústavě a Listině základních práv a svobod. V Ústavě je organizace moci výkonné upravena v Hlavě třetí – Moc výkonná, která ústavně zakládá postavení prezidenta a vlády a stanoví, že ministerstva a jiné správní úřady lze zřídit jen zákonem, a v Hlavě sedmé – Územní samospráva, ve které jsou vyjádřeny ústavní základy práva na samosprávu, vymezeno vnitřní členění České republiky na územní samosprávné celky a stanoven fakt, že stát je oprávněn do

---

¹ KADEČKA, Stanislav; PRŮCHA, Petr. *Správní právo - obecná část : Multimediální učební text*. Brno : Masarykova univerzita, 2008. s. 6.

² Tamtéž, s. 8.

³ HORZINKOVÁ, Eva; NOVOTNÝ, Vladimír. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. s.11.

činnosti územních samosprávných celků zasahovat jen, pokud to vyžaduje ochrana zákona a pouze zákonem stanoveným způsobem.

2.1.1 Státní správa

Veřejná správa vykonávána státem se nazývá státní správa. V každém státě je státní správa nenahraditelná, je odvozována od samotné existence a podstaty státu a představuje základ veřejné správy. Státní správa je jednou z forem činnosti státu, a tou je realizování výkonné moci. Subjektem státní správy je stát, který je představován organizačními složkami státu neboli státními orgány. Tyto státní orgány mohou státní správu vykonávat přímo nebo nepřímo. Státní správa vykonávána přímo je vykonávána orgány státu a správními úřady jako jeho organizačními složkami. Nepřímo je státní správa vykonávána na základě zákonné delegace. Nepřímo tedy vykonávají státní správu jiné subjekty veřejné správy než je stát, jsou to především orgány obcí a krajů, které státní správu vykonávají svými orgány jako přenesenou působnost.

2.1.2 Samospráva

Samospráva představuje vedle státní správy další důležitou oblast veřejné správy, její existencí je zabráněno soustředění moci v jednom centru. Samospráva je veřejná správa, která je realizována odlišnými subjekty, než je stát. Jedná se o veřejnoprávní korporace, které veřejnou správu vykonávají svým jménem a na svou odpovědnost. Od státní správy se samospráva odlišuje zejména v tom, že subjektem samosprávy je veřejnoprávní korporace a také tím, že činnost samosprávy je zaměřena dovnitř, na řešení vlastních záležitostí. Samospráva je na státu nezávislá, ale zároveň je podřízena státnímu dozoru. *„Na samosprávu tudíž nutno hledět, jako na demokratickou organizační formu péče o vlastní záležitosti dotčených skupin osob, nezávislou (v právnem vymezeném rámci působí samostatně) a pod státním dohledem (dozorem). Samospráva se pak od státní správy liší i tím, že je vybudována na odlišných organizačních principech: v samosprávě převažují totiž princip kolegiality, princip decentralizace a princip volební.“⁴*

Samospráva se dále člení na samosprávu územní a zájmovou. Samospráva zájmová je z organizačního hlediska strukturována věcně. Zájmová samospráva se týká oblasti určité

---

⁴ KADEČKA, Stanislav; PRŮCHA, Petr. *Správní právo - obecná část : Multimediální učební text*. Brno : Masarykova univerzita, 2008. s. 27.

lidské činnosti a patří sem např. samospráva vysokých škol. Pro tuto diplomovou práci je stěžejním pojmem samospráva územní, a proto se dále budu zaměřovat na ni.

Územní samospráva je strukturována územně a je tedy spojena s určitým územím. V rámci území jednoho státu může existovat více územních samospráv. V České republice jsou nositeli územní samosprávy územní samosprávné celky, tedy obce a kraje. Obec je dle Ústavy základním územním samosprávným celkem. Každá obec je součástí vyššího územního samosprávného celku, kterým je kraj.

2.1.3 Vztah státu a samosprávy

Vztah státu a samosprávy je založen na určitém omezení moci státu ve prospěch samosprávy. Existence samosprávy znamená pluralitu moci a tím je zabezpečen větší rozsah svobody jedince. Stát určuje zřízení a existenci samosprávy a kontroluje ji a také disponuje rozsáhlými možnostmi, jak do samosprávy zasahovat. Jedná se zejména o moc zákonodárnou. Prostřednictvím zákonů může stát samosprávě určovat pravidla, protože povinností samosprávy je zákony dodržovat. Pravomoc zasahovat do samosprávy mají i orgány soudní moci. Soudy přezkouvávají ve správním soudnictví individuální právní akty samosprávy a v ústavním soudnictví normativní právní akty samosprávy.

2.1.4 Územní samospráva v evropském pojetí

Na evropské úrovni je místní samospráva řešena v rámci Evropské unie, i když problematika místní samosprávy nepatří do pravomoci Evropské unie, ale do pravomoci jednotlivých členských států. Na samosprávu se hledí jako na zásadní prvek demokratického státního zřízení.

Územní samosprávou se již od 50. let 20. století zabývá významná mezinárodní organizace, a to Rada Evropy. Dnes je jejím významným poradním orgánem především Kongres místních a regionálních samospráv Evropy, jehož úkolem je pomáhat členským státům budovat efektivní systém fungující místní veřejné správy. Kongres se zabývá rozvojem samosprávy a snaží se implementovat principy zakotvené v Evropské chartě místní samosprávy v členských i kandidátských státech. Činnost Rady Evropy je značně rozsáhlá, obsahuje desítky úmluv a doporučení smluvním státům. Mezi nejdůležitější dokumenty, které byly přijaty na půdě Rady Evropy v oblasti místní samosprávy, patří Evropská charta místní samosprávy, která představuje souhrn základních pravidel v oblasti místní samosprávy. Tento dokument byl Radou Evropy přijat 15. října 1985 a Česká republika jej podepsala 28. května

1998 s platností od 1. září 1999. Evropská charta místní samosprávy již v preambuli zdůrazňuje myšlenku, že místní společenství jsou základem demokratického státu a právo občanů podílet se na správě věcí veřejných je jednou ze základních demokratických zásad. Evropská charta místní samosprávy deklaruje, že bude vyvíjet snahu při ochraně a posilování místní samosprávy. Od těchto základních myšlenek jsou odvozeny jednotlivé články charty.

Pojem místní samospráva je definován „jako právo a schopnost místních společenství v mezích daných zákonem na svou odpovědnost a v zájmu místního obyvatelstva upravovat a spravovat podstatnou část věcí veřejných.“⁵ Právo na samosprávu vykonávají orgány složené z členů zvolených občany. Evropská charta místní samosprávy stanoví, že místní samospráva musí mít ústavní a zákonné základy a rozsah místní samosprávy charakterizuje principem subsidiarity. Dokument také upravuje oblast státního dozoru, a to tak, že státní dozor nad územní samosprávou je možno vykonávat pouze tehdy, pokud to stanoví ústava nebo zákon. Případný zásah kontrolujícího orgánu musí být přiměřený významu zájmů, které mají být chráněny.

Úprava územní samosprávy v České republice podle mého názoru respektuje úpravu obsaženou v Evropské chartě místní samosprávy. Problémem může ale být to, že v České republice není dostatečně uplatňován princip subsidiarity.

2.2 Obec

Základní a tradiční jednotkou územní samosprávy je obec. Postavení obcí je zakotveno již v Ústavě. „Česká republika se dělí na obce, které jsou územními samosprávnými celky a kraje, které jsou vyššími územními samosprávnými celky.“⁶

Základním právním předpisem upravujícím postavení obcí a záležitosti týkající se obcí, je zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení). Dle tohoto zákona jsou obce ty územně samosprávné celky, které měly statut obce ke dni účinnosti zákona o obcích, a také obce, které byly dle tohoto zákona nově zřízeny. Obce jsou již tradičně děleny na vesnice, městečka a města. Toto rozdělení mělo význam zejména v minulosti, kdy ze statutu města vyplývala určitá práva.

Zákon o obcích dnes vymezuje dvě skupiny obcí – města a městyse. Pojem vesnice zákon nevymezuje, ale z logiky věci plyne, že se jedná o obce, které nemají statut města nebo městyse. Za města jsou považovány obce, které měly statut města ke dni účinnosti zákona o

---

⁵ Viz čl. 2 Evropské charty místní samosprávy.

⁶ Viz čl. 99 Ústavy České republiky.

obcích. Obec se může nově stát městem, pokud má alespoň 3000 obyvatel a za město ji prohlásí, po vyjádření vlády, předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. Obec může také podat návrh, na jehož základě stanoví předseda Poslanecké sněmovny po projednání s vládou, že je obec městysem.

Během vývoje ztratily mnohé obce statut města. Stalo se tak zejména na základě přijatých zákonů v letech 1954 a 1960. Dnešní zákonná úprava respektuje historický princip, a tak umožňuje obcím, které byly před 17. 5. 1954 městy, požádat o statut města a na základě tohoto požadavku předseda Poslanecké sněmovny určí den, kterým se obec stává městem. Obdobný postup se uplatní, pokud měla obec před 17. 5. 1954 statut městyse.

2.2.1 Statutární město

Statutárními městy jsou významná města, jejichž správa se liší od správy ostatních měst. Zákon o obcích určuje celkem 19 statutárních měst. Nové statutární město lze stanovit jen zákonem. Statutární město může být členěno na městské části nebo městské obvody. Pokud je statutární město takto členěno, je povinností města vydat formou obecně závazné vyhlášky svůj statut, kterým upraví vnitřní poměry města.

2.2.2 Znaky obce

Dle zákona o obcích je obec základním územním samosprávným společenstvím občanů. Obec tvoří územní celek, který je vymezen hranicí. Obec je veřejnoprávní korporací a má právní subjektivitu. V právních vztazích vystupuje obec svým jménem a z těchto vztahů nese odpovědnost. Základní funkcí obcí je pečovat o všestranný rozvoj svých území, o potřeby svých občanů a při plnění svých úkolů chránit veřejný zájem.

Základními charakteristickými rysy obce jsou:⁷

- Vlastní území - územní znak obce.
- Obyvatelstvo obce - osobní znak obce.
- Vlastní majetek – ekonomický znak obce.
- Právní subjektivita.

---

⁷ KOUDELKA, Zdeněk. *Průvodce územní samosprávou po 1. 1. 2003*. Praha : Linde Praha, a. s., 2003. s. 15.

2.2.2.1 Území obce

Území obce je jedním z nejdůležitějších rysů obce, představuje územní základ obce. Celé území České republiky, vyjma vojenských újezdů, je součástí některé z obcí. Území obce je vymezeno jedním či několika katastrálními územími. Provést změny území obce mezi sousedními obcemi lze na základě dohody těchto obcí, ke které dají souhlas zastupitelstva. Zákon o obcích dále upravuje podmínky sloučení obcí, připojení obce a oddělení nové obce.

2.2.2.2 Obyvatelstvo obce

Je nezbytné, aby každá obec byla trvale obývána svými obyvateli. Obyvatelstvo představuje personální znak obce, jehož přítomnost je nutná pro existenci obce. Mezi obyvateli je vyčleněna určitá skupina osob, kterým jsou přiznávána, na rozdíl od ostatních obyvatel, určitá práva. Tito obyvatelé se nazývají občané obce. Občanem obce je fyzická osoba, která je státním občanem České republiky a má v obci hlášen trvalý pobyt.

Občan obce, který je starší 18 let, má tato práva:

- Volit zastupitelstvo obce, být volen do zastupitelstva obce, hlasovat v místním referendu.
- V souladu s jednacím řádem vyjadřovat svá stanoviska k projednávaným věcem na zasedání zastupitelstva.
- Za podmínek stanovených zákonem o obcích se vyjadřovat k návrhu rozpočtu obce a k závěrečnému účtu.
- Nahlížet do rozpočtu, závěrečného účtu obce a do usnesení a zápisů z jednání zastupitelstva, do usnesení rady, výborů zastupitelstva, komisí rady a pořizovat si z těchto listin zápisy.
- Požadovat projednání určité záležitosti, která spadá do oblasti samostatné působnosti, radou nebo zastupitelstvem, a to za podmínek stanovených zákonem o obcích.
- Podávat orgánům obce návrhy, připomínky a podněty, které jsou orgány povinny bezodkladně vyřídit.

Kromě práva volit a být volen do zastupitelstva obce a hlasovat do místního referenda, mají všechna výše uvedená práva i osoby, které vlastní na území obce nemovitost.

Pokud tak stanoví mezinárodní smlouva, může postavení občana obce získat i cizinec, který je starší 18 let a je přihlášen v obci k trvalému pobytu. Zákon o obcích výslovně

zmiňuje, že postavení občana obce může být za splnění stanovených podmínek přiznáno cizinci. Mezinárodní smlouva však může stanovit, že dané právo přísluší i bezdomovcům, tedy osobám bez státního občanství. „*Jde o jasné opomenutí zákonodárce, když toto právo by mělo být přiznáno analogicky bezdomovcům, kteří mají povolen trvalý pobyt na našem území, a též bezdomovcům, kteří mají povolen pobyt na území státu, s kterým máme dotčený mezinárodně smluvní vztah. Nezbyvá než při aplikaci tohoto ustanovení použít rozšiřující výklad a pod pojem cizinec pro tento případ zařadit všechny fyzické osoby bez našeho státního občanství bez ohledu na to, zda mají jiné státní občanství, či nejsou občany žádného státu.*“⁸

2.2.2.2.1 Čestné občanství

Zastupitelstvo obce je oprávněno v samostatné působnosti udělit čestné občanství. To zákon o obcích umožňuje udělit fyzickým osobám, které se významně zasloužily o rozvoj obce. Čestné občanství je možné udělit i cizincům nebo bezdomovcům. Zákonem je čestným občanům výslovně dáno právo vyjadřovat svá stanoviska na zasedání zastupitelstva obce. Postavení čestných občanů vůči orgánům obce může obec upravit obecně závaznou vyhláškou.

2.2.3 Orgány obce

Orgány obce jsou zastupitelstvo obce, rada obce, starosta a obecní úřad. Ve městě jsou orgány zastupitelstvo města, rada města, starosta a městský úřad. Statutární město je spravováno zastupitelstvem města a dalšími orgány statutárního města jsou rada města, primátor, magistrát a další zvláštní orgány statutárního města. Pokud je statutární město členěno na městské části či městské obvody, jsou městské části a obvody spravovány zastupitelstvem městské části, resp. městského obvodu, radou městské části, resp. městského obvodu, starostou, úřadem městské části, resp. městského obvodu a dalšími zvláštními orgány.

Zastupitelstvo obce je ústavně zakotveným, voleným orgánem, který se skládá z členů zastupitelstva, jejichž počet je stanoven s přihlédnutím k počtu obyvatel obce a velikosti územního obvodu. Počet členů obyvatelstva je 5-55 členů. Zastupitelstvo obce rozhoduje ve věcech samostatné působnosti. Pravomoc zastupitelstva, práva a povinnosti členů

---

⁸ KOUDELKA, Zdeněk. *Průvodce územní samosprávou po 1. 1. 2003*. Praha : Linde Praha, a. s., 2003. s. 20.

zastupitelstva konkretizuje zákon o obcích. Zastupitelstvo si může zřídit výbory, jako své kontrolní a iniciativní orgány. Ze zákona o obcích plyne, že vždy zřizuje kontrolní a finanční výbor.

Rada obce je výkonným orgánem v oblasti samostatné působnosti, ze své činnosti odpovídá zastupitelstvu obce. V oblasti přenesené působnosti může rada obce rozhodovat, pouze stanoví-li tak zákon. Radu obce tvoří starosta, místostarosta a ostatní členové rady, které se volí z řad členů zastupitelstva. Počet členů rady je minimálně 5 a maximálně 15. Vždy musí být počet členů lichý a nesmí přesáhnout jednu třetinu počtu členů zastupitelstva. Rada obce se nevolí v obcích, kde je počet zastupitelů menší než 15. V tomto případě vykonává funkci rady starosta, resp. v případech, kdy tak stanoví zákon, zastupitelstvo. Rada obce je oprávněna zřídit komise jako své poradní a iniciativní orgány.

Starosta především zastupuje obec navenek. Starosta i místostarostové jsou voleni z členů zastupitelstva. Starosta za výkon své funkce odpovídá zastupitelstvu.

Obecní úřad, resp. městský úřad nebo úřad městyse, je tvořen starostou, který stojí v čele obecního úřadu, dále místostarostou, resp. místostarosty, tajemníkem a zaměstnanci obce. V malých obcích, které nemají zaměstnance, je obecní úřad tvořen pouze starostou a místostarostou.

3. Právní předpis územní samosprávy

Právní předpis je normativní právní akt vydaný státem nebo samosprávnými korporacemi. Právní předpis obsahuje právní normu, která osobám, kterým je určena, něco nařizuje, zakazuje či sděluje. Pro právní předpisy je charakteristická jejich obecnost. To znamená, že právní předpis nemá rozhodovat o konkrétních záležitostech konkrétních osob. Dalším významným rysem právních předpisů je jejich vzájemná hierarchie podle právní síly, a dále platnost, účinnost a zrušitelnost.

Právní předpisy obcí jsou vydávány územními samosprávnými celky, tedy obcemi a kraji. Tvorba právních předpisů jinými subjekty, než je stát, je nazývána autonomií. „*Autonomie je jedním z projevů samosprávy v právním smyslu. Rámec autonomního práva je dán ústavou a zákony státu, prameny autonomního práva odvozují svoji závaznost z právního řádu státního (státem vydaného). V opačném případě by byla porušena svrchovanost státu v oboru zákonodárství, resp. postavení parlamentu jako vrcholného reprezentanta moci lidu.*“⁹ Z ustanovení Ústavy České republiky plyne, že územní samosprávné celky mohou vydávat dva druhy právních předpisů, konkrétně obecně závazné vyhlášky vydávané v samostatné působnosti a nařízení vydávaná v přenesené působnosti.

Oba druhy právních předpisů mají dva společné rysy, a to podzákonost a lokální územní působnost. Podzákonost znamená, že se jedná se o právní předpisy, které mají nižší právní sílu než zákon. Při vydávání obecně závazných vyhlášek a nařízení obcí platí, že povinnosti je možné ukládat jen na základě zákona, v jeho mezích a takovým způsobem, jakým zákon stanoví. Právní předpis obce nemůže být v rozporu se zákonem a také není možné, aby provedl další delegaci legislativní pravomoci. Právní předpis představuje pro obec právní nástroj, kterým může řešit své místní záležitosti. Význam právních předpisů obce tkví v tom, že jsou tvořeny na základě znalosti místních podmínek a bezprostředně se dotýkají života občanů v obci.

Mezi oběma druhy právních předpisů obcí existují i rozdíly. Jeden z rozdílů plyne z faktu, že nařízení jsou vydávána na základě čl. 79 odst. 3 Ústavy, kde je výslovně stanoveno, že nařízení mohou být vydána jen tehdy, jsou-li k tomu vydávající orgány zmocněny zákonem. Na druhé straně, čl. 104 odst. 3, který je východiskem pro vydávání obecně závazných vyhlášek, požadavek výslovného zmocnění neuvádí. Nařízení jsou tedy svou povahou právní předpisy odvozené, sekundární a prováděcí právní předpisy, „*které*

---

⁹ KOPECKÝ, Martin. *Právní postavení obcí a krajů-základy komunálního práva*. Vydání první. Praha : Wolters Kluwer ČR a.s., 2010. s. 137.

mohou ve věcech, jejichž úprava není vyhrazena zákonu, v rozsahu zákonného zmocnění „dotvářet“ právní normy obsažené v zákoně.“¹⁰ Obecně závazné vyhlášky jsou označovány jako originální prameny práva. „Obecně závazné vyhlášky jako právní předpisy originální, jsou vydávány přímo na základě čl. 104 odst. 3 Ústavy, oprávnění vydávat je, má ústavní, neodvozený charakter“.¹¹ Tento názor vyjádřil i Ústavní soud ve své judikatuře. Ve svém nálezu došel k závěru, že obce k vydávání obecně závazných vyhlášek v mezích jejich věcné působnosti žádné další zákonné zmocnění nepotřebují. Tímto nálezem došlo k zásadní změně v judikatuře Ústavního soudu. Ten došel k závěru, že obec je oprávněna vydávat obecně závazné vyhlášky na základě čl. 104 odst. 3 Ústavy a tím tak tvořit originální právní předpisy a ukládat povinnosti.

Nicméně obec potřebuje již pro svou samotnou existenci a možnost vystupovat jako veřejná autorita zákonný základ. Bez tohoto základu nemůže obec ukládat osobám povinnosti a nemůže tedy ani vydávat obecně závazné vyhlášky. Proto se objevuje také názor, že obecně závazné vyhlášky jsou právními předpisy sekundárními a vydávanými na základě ústavního zmocnění obsaženého v čl. 104 odst. 1 a 3 Ústavy a na základě zákona, který upravuje působnost obcí¹².

3.1 Dělení právních předpisů územní samosprávy

Právní předpisy územní samosprávy lze rozdělit podle následujících kritérií:¹³

- Dle subjektu územní samosprávy.
- Dle ústavního zmocnění.
- Dle nutnosti jejich vydání.

3.1.1 Dělení dle subjektů územní samosprávy

Právní předpisy územní samosprávy lze rozdělit na právní předpisy přijímané obcemi, jako základními jednotkami územní samosprávy, a na právní předpisy přijímané kraji, jakožto

---

¹⁰ KOPECKÝ, Martin. *Právní postavení obcí a krajů-základy komunálního práva*. Vydání první. Praha : Wolters Kluwer ČR a.s., 2010. s. 138.

¹¹ KADEČKA, Stanislav. *Právo obcí a krajů v České republice*. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2003. s. 80.

¹² KOPECKÝ, Martin. *Právní postavení obcí a krajů-základy komunálního práva*. Vydání první. Praha : Wolters Kluwer ČR a.s., 2010. s. 139.

¹³ KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. 2.aktualizované a přepracované vydání. Praha : Linde Praha a.s., 2008. s. 52

vyššími územně samosprávnými celky. Vzhledem k tématu této práce, bude další výklad věnován právním předpisům, které přijímají a vydávají obce.

3.1.1.1 Městské části

Co se týká vydávání obecně závazných vyhlášek a nařízení městskými částmi ve statutárním městě, zákon o obcích stanoví, že „*městské obvody a městské části nemohou vydávat obecně závazné vyhlášky nebo nařízení.*“¹⁴ Toto ustanovení je důsledkem požadavku, aby ve statutárním městě byla zachována jednotná správa. Pokud by vyvstala potřeba upravit některé záležitosti pouze pro jednu či několik městských částí nebo obvodů, je možné to učinit v právním předpise vydaném statutárním městem.

3.1.2 Dělení dle ústavního zmocnění

Dle tohoto kritéria dělíme právní předpisy územní samosprávy na právní předpisy přijaté:

- Podle čl. 104 odst. 3 Ústavy. Takto přijaté právní předpisy se nazývají obecně závazné vyhlášky.
- Podle čl. 79 odst. 3 Ústavy. Dle tohoto ustanovení jsou přijímána nařízení. Pro přijetí těchto právních předpisů je nezbytné výslovné zákonné zmocnění.

3.1.3 Dle nutnosti vydání – právní předpisy fakultativní a obligatorní

Fakultativními právními předpisy jsou ty, které obec může vydat, ale nemusí. Do této kategorie patří většina obecně závazných vyhlášek, protože jedním ze znaků samosprávy je zvažování na základě místních poměrů, zda je třeba obecně závaznou vyhláškou vydat. Zákon určuje případ, kdy musí být obecně závazná vyhláška vydána obligatorně. Tímto případem je vydání statutu ve statutárních městech, která jsou členěna na městské části. Je třeba ale zmínit, že město si samo rozhodne, zda bude na městské části rozčleněno.

Co se týče nařízení, jsou fakultativními nařízeními „*ta nařízení, kde jsou v blanketní zákonné normě slova: obec může vydat nařízení.*“¹⁵ Obligatorní jsou naopak nařízení,

---

¹⁴ Viz § 134 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích.

¹⁵ KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. 2. aktualizované a přepracované vydání. Praha : Linde Praha a.s., 2008. s. 62.

„v jejichž blanketní zákonné normě jsou následující či obdobná slova: obec vydá (přijme) nařízení.“¹⁶

Zvláštní postavení z hlediska tohoto dělení mají právní předpisy, které sice obec vydat nemusí, ale pokud se rozhodne pro určité řešení situace, je obecně závaznou vyhláškou nutné přijmout. To jsou zejména případy, když chce obec přistoupit ze zřízení obecní policie nebo bude vybírat místní poplatky.

Dále má obec povinnost vydat právní předpis, který ruší dosavadní právní předpis, pokud došlo ke zrušení zákonného zmocnění pro vydání nařízení nebo došlo k zúžení věcné působnosti územní samosprávy.

3.2 Obecně závazné vyhlášky

Obecně závazné vyhlášky vydává zastupitelstvo obce ve své samostatné působnosti. Pojem samostatná působnost a jeho vymezení představuje východisko pro určení pravomoci obcí vydávat obecně závazné vyhlášky. O pojmu samostatné působnosti je v této práci pojednáno níže, v kapitole 4.1 s názvem věcná působnost.

Obecně závazné vyhlášky jsou projevem práva obce na samosprávu. Postavení obecně závazných vyhlášek a možnost zastupitelstva obce obecně závazné vyhlášky vydávat stanoví přímo Ústava, a to v hlavě sedmé, která upravuje problematiku územní samosprávy. Z povahy toho zařazení v Ústavě vyplývá, že obecně závazné vyhlášky mají charakter právních předpisů, které jsou vydávány v rámci územní samosprávy.

Úprava vydávání obecně závazných vyhlášek je dále obsažena v zákoně o obcích, který vymezuje oblasti, ve kterých je obec oprávněna obecně závazné vyhlášky vydávat. Okruh povinností, které může obec v rámci samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou ukládat, stanoví § 10 zákona o obcích.

Jedná se o povinnosti, které jsou nezbytné:

- k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku. Obec může určit činnosti, které by mohly narušit veřejný pořádek, nebo by mohly být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví či majetku a může stanovit, že tyto činnosti lze vykonávat pouze na místech a v době, které obecně závazná vyhláška určuje. Obecně

---

¹⁶ KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. 2. aktualizované a přepracované vydání. Praha : Linde Praha a.s., 2008. s. 62.

závaznou vyhláškou lze také stanovit zákaz výkonu takových činností na určených veřejných prostranstvích.

- pro pořádání, průběh a ukončení sportovních a kulturních podniků, tanečních zábav a diskoték, které jsou veřejnosti přístupné. Obec v tomto případě stanoví obecně závaznou vyhláškou závazné podmínky, které nezbytné dodržet pro zajištění veřejného pořádku.
- k zajištění udržování čistoty ulic a dalších veřejných prostranství. Tyto obecně závazné vyhlášky jsou vydávány, aby byla zajištěna ochrana životního prostředí, veřejné zeleně a zařízení obce, které slouží potřebám veřejnosti.

Dále je možné obecně závaznou vyhlášku vydat a uložit tím povinnosti, pokud tak stanoví zvláštní zákon. Tyto zvláštní zákony rozšiřují pravomoc obce vydávat obecně závazné vyhlášky v samostatné působnosti a tím je rozšířen i okruh povinností, které mohou být obecně závaznými vyhláškami uloženy.

3.2.1 Místní poplatky

„Obcemi nejfrekventovaněji využívaným zákonným základem pro vydávání obecně závazných vyhlášek je zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, který umožňuje obcím vydávat obecně závazné vyhlášky stanovící místní poplatky.“¹⁷ Obec může zavést vybírání jen těch poplatků, které jsou taxativně uvedeny v zákoně. Obec je musí zavést pod stejným názvem, kterým je pojmenovává zákon a musí respektovat jejich maximální výši stanovenou zákonem. Obecně závazná vyhláška o místních poplatcích, kterou obec vydá, nemůže zákon obcházet.

Obce jsou oprávněny dle zákona o místních poplatcích vybírat tyto místní poplatky:¹⁸

- poplatek ze psů,
- poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt,
- poplatek za užívání veřejného prostranství,
- poplatek ze vstupného,
- poplatek z ubytovací kapacity,

---

¹⁷ GROSPÍČ, Jiří; SVOBODA, Karel. *Místní právní předpisy a jejich tvorba*. Vydání první. Praha : Vysoká škola ekonomická v Praze, Nakladatelství Oeconomica, 2005. s. 65.

¹⁸ Viz § 1 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích.

- poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst,
- poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj, koncový interaktivní videoloterijní terminál a herní místo lokálního herního systému,
- poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů,
- poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace.

Zákon dále konkretizuje jednotlivé druhy místních poplatků. Určuje, kdo je plátcem poplatku, za jakých podmínek lze poplatek zvýšit či snížit a za jakých podmínek lze být od poplatku osvobozen. Zavedení konkrétních místních poplatků stanoví obec vydáním obecně závazné vyhlášky. V tomto právním předpise se stanoví přesná sazba místního poplatku a podrobnosti týkající se vzniku a zániku poplatkové povinnosti. V případě poplatku za užívání veřejného prostranství je třeba v obecně závazné vyhlášce vymezit místa, která tomuto poplatku podléhají.

Správu místních poplatků vykonává obecní úřad obce, která místní poplatky zavedla. Správa poplatků spadá do přenesené působnosti, což doslova stanoví zákon o místních poplatcích v § 14 odst. 3 a v § 15. Tento postup se může jevit jako nepříliš systémový, protože stanovení místních poplatků je výlučně v samostatné působnosti obce a místní poplatky jsou významným zdrojem rozpočtu obce. Do samostatné působnosti obce patří dle § 16 zákona o místních poplatcích i možnost snižovat a promíjet poplatky, i když obecně jsou tyto činnosti řazeny do správy poplatků. Současné platný zákon o obcích, na rozdíl od předchozího zákona č. 367/1990 Sb., o obcích, sice přímo neuvádí, že místní poplatky spadají do samostatné působnosti, ale zároveň neuvádí, že místní poplatky jsou řazeny do působnosti přenesené. Pokud budeme vycházet z pravidla, které říká, že pokud není stanoveno jinak, jedná se o působnost samostatnou, dojdeme k závěru, že místní poplatky je vhodné, také s přehlednutím k tomu, že obecně hospodaření obce a její rozpočet do samostatné působnosti patří, řadit do působnosti samostatné. Obec má také možnost obecně závaznou vyhlášku o místních poplatcích vůbec nevydat a místní poplatky nevybírat.

3.2.2 Odpad

Komunální odpad je dle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech nepotřebná movitá věc, které se nepodnikající fyzická osoba zbavuje. Vlastnictví toho odpadu, který osoba odložila,

přechází na obec. Obec může svým právním předpisem, konkrétně obecně závaznou vyhláškou, regulovat nakládání s komunálním odpadem. Obec tak může na základě zmocnění, který jí dává zákon o odpadech, stanovit povinnosti týkající se udržování čistoty veřejných prostranství a ochrany životního prostředí. Dále je obec oprávněna stanovit systém shromažďování, sběru, třídění, přepravy a odstraňování komunálních odpadů, které vznikají na jejím katastrálním území.

Možnost regulace právním předpisem nakládání s odpadem se týká pouze odpadu komunálního a stavebního. Obec není oprávněna stanovit povinnosti týkající se jaderného odpadu či zákaz dovozu odpadu, který vznikl na území jiné obce. Nakládání s jiným než komunálním či stavebním odpadem patří dle zákona do oblasti státní správy.

Vydat obecně závaznou vyhlášku upravující oblast nakládání s komunálním odpadem není povinností obce, nýbrž jejím právem. Obec může oblast upravit i částečně. Nicméně platí, že obecně závaznou vyhláškou nemůže obec stanovit povinnosti překračující rámec zákona.

3.2.3 Ochrana před alkoholem a dalšími návykovými látkami

Obce jsou na základě zmocnění, které plyne ze zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami, uložit další povinnosti. § 13 tohoto zákona opravňuje obec, aby v rámci samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou omezila či zakázala během konání společenské nebo sportovní akce přístupné veřejnosti v určitých dnech, určitém čase nebo na určitých místech prodej, podávání a konzumaci alkoholu. Za porušení uložených povinností může obec v přenesené působnosti udělit pokutu, která činí v případě fyzické osoby až 50 000 Kč a v případě právnické osoby až 500 000 Kč.

Nelze však zavést všeobecný zákaz požívání alkoholu na všech veřejných prostranstvích. Tento názor vyslovil i Ústavní soud¹⁹.

Bylo by však možné udělit i o zákaz mimo zmocnění dané zákonem o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami, a to tehdy, když konzumace alkoholu a jiných návykových látek bude natolik společensky neúnosná a nepřijatelná, že bude docházet k výraznému narušování veřejného pořádku. V tomto případě by bylo možné zákaz udělit v oblasti veřejného pořádku na základě zákona o obcích.

---

¹⁹ Viz náleží ústavního soudu Pl. ÚS 50/03 ze dne 21. 9. 2004.

3.2.4 Požární ochrana

Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně zmocňuje obec k tomu, aby obecně závaznou vyhláškou vydala požární řád obce a stanovila podmínky k zabezpečení požární ochrany při akcích, kterých se zúčastní větší počet osob.²⁰ Požární řád obce musí obsahovat náležitosti, které uvádí nařízení vlády č. 172/2001 Sb. Požární řád dle tohoto nařízení upravuje organizaci a zásady zabezpečení požární ochrany v obci a především stanoví způsob nepřetržitého zabezpečení požární ochrany v obci, vymezuje činnost osob, které jsou pověřené zabezpečováním požární ochrany v obci a určuje podmínky požární bezpečnosti při činnostech, v objektech nebo v době zvýšeného nebezpečí vzniku požáru.

3.2.5 Výherní hrací přístroje

Obec má zmocnění k tomu, aby svou obecně závaznou vyhláškou stanovila, že v pásmu až 100 metrů od škol, školských zařízeních, zařízeních zdravotní a sociální péče, budov státních orgánů a budov církví je zakázáno provozování výherních hracích přístrojů. Toto zmocnění plyne ze zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách. Dle tohoto zákona má obec dále možnost obecně závaznou vyhláškou stanovit, že zákonem stanovené sázkové hry a loterie není možné v obci ve stanoveném čase a na stanoveném místě provozovat. Lze také zakázat provozování stanovených loterií na území celé obce.

Povolení pro provozování výherních hracích přístrojů vydává na žádost obecní úřad v přenesené působnosti.

3.2.6 Obecní policie

Obecní policii jako orgán obce zřizuje i zrušuje obec obecně závaznou vyhláškou. Zmocnění ji k tomu dává zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii. Úkolem obecní policie je zabezpečovat místní záležitosti veřejného pořádku. Zákon o obecní policii dává obci také zmocnění k vydání obecně závazné vyhlášky, která upraví podmínky záležitosti týkající se stejnokrojů a jejich nošení.

3.2.7 Další zákony zmocňující k vydání obecně závazné vyhlášky

Dalšími zvláštními zákony, které zmocňují obce k ukládání povinností, jsou:

---

²⁰ Viz § 29 odst. 1 písm. o) zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně.

- Zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu – zastupitelstvo obce může vydat obecně závaznou vyhlášku, kterou bude upraven způsob náhradního zásobování vodou a náhradního odvádění odpadních vod a dále je obec zmocněna obecně závaznou vyhláškou stanovit úhradu vodného a stočného ve dvousložkové formě.
- Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitosti – obec je oprávněna obecně závaznou vyhláškou osvobodit pozemky orné půdy, chmelnic, vinic, ovocných sadů a trvalých travních porostů od daně z nemovitosti, zvýšit koeficient u daně z nemovitosti, stanovit místní koeficient výpočtu daně z nemovitosti a od daně z nemovitosti zcela nebo zčásti osvobodit na svém území nemovitosti dotčené živelní pohromou.
- Zákon č. 246/1992 Sb., o ochraně zvířat proti týrání – obec je oprávněna vydat obecně závaznou vyhláškou a tou stanovit trvalé označování všech psů v obci, evidovat jejich chovatele a dále stanovit pravidla pro volný pohyb psů na veřejném prostranství.
- Zákon č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví – obec má možnost vydáním obecně závazné vyhlášky upravit způsob a podmínky převozu a přechodného uložení zemřelých osob.
- Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku – obce mohou za splnění dalších podmínek uvedených v tomto zákoně obecně závaznou vyhláškou stanovit ceny stavebních pozemků v cenových mapách.

3.2.8 Obecně závazné vyhlášky jako statuty územně členěných statutárních měst

Statuty statutárních měst jsou zvláštním druhem obecně závazných vyhlášek vydávaných v samostatné působnosti.

Statutární města vyjmenovává zákon o obcích v § 4. Území statutárních měst může být členěno na městské obvody nebo městské části, která mají vlastní orgány samosprávy. Pokud jsou statutární města územně členěna, jsou povinna upravit své vnitřní poměry ve věcech správy města statutem. Tento statut je vydáván formou obecně závazné vyhlášky a jeho obsahem je zejména výčet jednotlivých městských obvodů a městských částí a vymezení jejich území. Dále určení pravomoci orgánů města, orgánů městských částí a orgánů městských obvodů v oblasti samostatné a přenesené působnosti a vzájemnou součinnost těchto orgánů.

3.3 Nařízení

Nařízení obce je právním předpisem, který je vydáván na základě čl. 79 odst. 3 Ústavy. Nařízení může být vydáno orgánem územní samosprávy na základě a v mezích zákona, je-li k tomu orgán zákonem zmocněn. Jedná se tedy o právní předpis, který je vydáván při výkonu státní správy. Na úpravu v Ústavě navazuje zákon o obcích, konkrétně § 11 odst. 1, který říká: „*Obec může v přenesené působnosti vydávat na základě zákona a v jeho mezích nařízení obce, je-li k tomu zákonem zmocněna.*“²¹

Z Ústavy i ze zákona tedy vyplývá, že nařízení může být vydáno pouze, pokud dojde ke splnění třech podmínek.

- Na základě zákona.
- V mezích zákona.
- Existuje zákonné zmocnění, které je konkrétní a výslovné.

*„Nařízení nesmí jít nad rámec zákonného zmocnění, tj. upravovat otázky, které zmocnění nepředvídá (praeter legem) a být v rozporu se zákonem (contra legem).“*²²

Nařízení jsou odvozenými, neboli derivativními, právními předpisy. Tato povaha plyne z faktu, že jsou vydávána na základě zákona a na zákon vlastně navazují. Pokud by došlo ke změně rozsahu zmocnění, bylo by nutné nařízení obce novelizovat, aby bylo nadále v souladu s daným zákonem. Pokud bude zákon, na jehož základě bylo nařízení vydáno, zrušen, musí být zrušeno i toto nařízení, neboť již nadále neexistuje zmocnění k jeho vydání.

Účelem nařízení je regulace společenských vztahů konkrétním způsobem s přihlédnutím k místním podmínkám. Nařízení jsou oprávněny vydávat obce a územní působnost tohoto nařízení se vztahuje na území obce. Dále nařízení vydávají obce s rozšířenou působností a takto vydané nařízení se vztahuje na správní obvod těchto obcí, který je vymezen vyhláškou Ministerstva vnitra. Výjimečné postavení má hl. m. Praha, která je obcí i vyšším územním samosprávným celkem a je tedy oprávněna vydávat nařízení obce i nařízení kraje.

---

²¹ Viz § 11 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích.

²² GROSPÍČ, Jiří; SVOBODA, Karel. *Místní právní předpisy a jejich tvorba*. Vydání první. Praha : Vysoká škola ekonomická v Praze, Nakladatelství Oeconomica, 2005. s. 75.

Dále uvádím příklady konkrétních zákonů, které obcím dávají zmocnění k vydání nařízení.

3.3.1 Tržní řád

Zákon č. 455/1991 Sb., živnostenský řád dává radě obce zmocnění k vydání tržního řádu. Původně patřila tato problematika do oblasti samostatné působnosti, ale novelou živnostenského zákona z roku 1997 došlo k přesunu vydávání tržních řádů do přenesené působnosti. Po této novele musely být všechny tržní řády vydané původně jako obecně závazné vyhlášky přezkoumány, zda nejsou v rozporu s novou úpravou a poté případně zrušeny. Automaticky jejich platnost nezanikala, na návrh obce či jiného oprávněného subjektu by je měl zrušit Ústavní soud.

Dle JUDr. Kadečky²³ není zařazení tržních řádů do přenesené působnosti a vůbec zákonné zmocnění v živnostenském zákoně příliš vhodné. Problém spatřuje v tom, že přenesením problematiky tržních řádů do přenesené působnosti byla omezena volnost obce upravovat podle místních podmínek tuto oblast, která je velmi významná pro život obce. Úpravu tržních řádů v živnostenském zákoně nepovažuje za vhodnou z důvodu, že živnostenský zákon upravuje pomníky živností, kdežto na tržištích často působí a prodávají drobní pěstitelé, tedy neživnostníci. Za vhodnější řešení považuje zařadit úpravu problematiky tržních řádů do zákona o obcích.

3.3.2 Místní komunikace

Obec může vydat nařízení na základě zmocnění, které je obsažené v zákoně č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích. Tento zákon obsahuje celkem tři zákonná zmocnění. Jedná se o možnost obce obecně závaznou vyhláškou

- vymezit oblast, kde je možné místní komunikace nebo úseky komunikací užít za sjednanou cenu ke stání silničního motorového vozidla nebo odstavení nákladního vozidla. Tím nesmí být ohrožena bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích.
- Vymezit úsek místní komunikace, kde pro jejich malý dopravní význam nedochází k odstraňování ledu a náledí a tím se nezajišťuje jejich sjízdnost a schůdnost. Místní komunikace jsou sjízdné, pokud umožňují bezpečný pohyb silničních vozidel,

---

²³ KADEČKA, Stanislav. *Právo obcí a krajů v České republice*. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2003. s. 168-171.

schůdné jsou místní komunikace, pokud umožňují bezpečný pohyb chodců. V obou případech je třeba brát zřetel na stavební a dopravně-technický stav těchto komunikací a na povětrnostní podmínky. Obec jako vlastník místních komunikací má právo vzhledem k výše stanovenému ustanovení vymežit komunikace, ve kterých nebude sjízdnost a schůdnost zajišťovat. Tyto komunikace je obec povinna označit.

- Stanovit rozsah, způsob a lhůty odstraňování závad ve schůdnosti místních komunikací a průjezdných úseků silnic. Toto ustanovení má svůj význam jednak z provozních důvodů a jednak kvůli případné náhradě škody. „*Vlastník silnice nebo místní komunikace totiž odpovídá za škody vzniklé uživatelům těchto pozemních komunikací, jejichž příčinou byla závada ve sjízdnosti, pokud neprokáže, že nebylo v mezích jeho možností tuto závadu odstranit, u závady způsobené povětrnostními situacemi a jejich důsledky takovou závadu zmírnit, ani na ni předepsaným způsobem upozornit.*“²⁴

3.3.3 Další zákony zmocňující k vydání nařízení obce

Obec je oprávněna vydat nařízení také na základě těchto zákonů:

- Zákon č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím – nařízením určí obec místa, kde lze bez oznámení konat shromáždění za účelem výkonu shromažďovacího práva, svobody projevu, výměně názorů a vyjádření svých postojů při řešení veřejných záležitostí.
- Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení (krizový zákon) – orgány obce jsou při vyhlášení nouzového stavu povinny zajistit provedení krizových opatření a za tímto účelem mohou vydat nařízení obce, které je účinné od okamžiku vyvěšení na úřední desce obecního úřadu.
- Zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší – obce vydávají formou nařízení místní programy snižování emisí a v oblastech, kde je zhoršená kvalita ovzduší vydávají formou nařízení regulační řád pro toto území.

---

²⁴ KADEČKA, Stanislav. *Právo obcí a krajů v České republice*. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2003. s. 174.

- Zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy – obec je oprávněna stanovit svým nařízením zákaz reklamy šířené na veřejně přístupných místech mimo provozovnu jiným způsobem než prostřednictvím reklamního či propagačního zařízení.
- Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči – obce na návrh krajské veterinární správy vydávají a ruší nařízení o mimořádných veterinárních opatření a dohlíží na plnění tohoto nařízení. Výjimku zde představuje hlavní město Praha, kde jsou mimořádná veterinární opatření vyhlášována a rušena Městskou veterinární správou v Praze.

4. Působnost právních předpisů samosprávy

Působnost právních předpisů obecní samosprávy nepřekračuje hranice obecné působnosti samosprávy. Působnost právních předpisů samosprávy představuje realizaci obecné působnosti územní samosprávy, a to tak, že v jejím rámci dochází k vydávání právních předpisů.

Obecnou působnost samosprávy, a tedy i působnost právních předpisů samosprávy, je třeba rozlišovat, a to následujícím způsobem. Rozdělujeme:

- Působnost věcnou.
- Působnost územní.
- Působnost časovou.
- Působnost osobní.

4.1 Věcná působnost

Věcnou působností se rozumí oblast společenských vztahů, která je upravena právními předpisy územní samosprávy. „*Pro věcnou působnost právních předpisů územní samosprávy je určující, že mohou být vydány jen k plnění úkolů obce v rámci řešení místních záležitostí veřejné správy, která je svěřena obci. Do této věcné působnosti spadá jak přenesená působnost, tak i samostatná působnost.*“²⁵

Pro zachování ústavnosti a zákonnosti právního předpisu je důležité, aby nedošlo k překročení věcné působnosti obce. Právní předpisy samosprávy nemohou zasahovat do záležitostí státu, které jsou výslovně vyhrazeny zákonu. Nelze tedy přijímat právní předpisy, které by upravovaly oblast např. trestního práva či jiné záležitosti, které nepatří do působnosti obce. „*Rovněž není správné upravovat v právních předpisech územní samosprávy to, co je již upraveno v zákonech nebo v právních předpisech vydávaných k jejich provedení, pokud zákon výslovně neumožňuje odchylnou zvláštní úpravu pro určité území.*“²⁶

V České republice existuje tzv. *smíšený systém obecního zřízení*²⁷, který spočívá v tom, že jednotky územní samosprávy vykonávají vedle vlastní, samostatné působnosti a také

---

²⁵ KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. 2. aktualizované a přepracované vydání. Praha : Linde Praha a.s., 2008. s. 70.

²⁶ Tamtéž, s. 71.

²⁷ KADEČKA, Stanislav. Obec jako základní územní samosprávné společenství. In PRŮCHA, Petr. *Jak řídit kraj, město, obec. I. díl. Právo, normotvorba, veřejný pořádek : Rukověť územní samosprávy*. 1. vydání. Brno : Masarykova univerzita v Brně, 2002. s. 12.

působnost přenesenou. Věcnou působnost lze tedy rozdělit na působnost samostatnou a působnost přenesenou. Vztah samostatné a přenesené působnosti řeší § 8 zákona o obcích. Dle tohoto ustanovení platí, že pokud zvláštní zákon nestanoví, že jde o přenesenou působnost, jedná se vždy o působnost samostatnou.

4.1.1 Samostatná působnost

Samostatná působnost vychází z ústavně zakotveného práva na samosprávu. Již z Hlavy první Ústavy ČR vyplývá, že se „*zaručuje samospráva územních samosprávných celků.*“²⁸ Dále je problematika územní samosprávy upravena v Hlavě sedmé Ústavy ČR. Základními samosprávnými celky jsou v České republice obce. Každá obec je součástí kraje, jakožto vyššího samosprávného celku. „*Obec je samostatně spravována zastupitelstvem.*“²⁹ Do této samosprávné působnosti může stát dle Ústavy ČR zasahovat jen tehdy, pokud to vyžaduje ochrana zákona a jen způsobem zákonem stanoveným.

Projevem práva na samosprávu je také fakt, že „*zastupitelstva mohou v mezích své působnosti vydávat obecně závazné vyhlášky.*“³⁰ Ústavou je tedy zastupitelstvům samosprávných celků dána možnost, nikoliv povinnost vydávat obecně závazné vyhlášky. Výjimkou je, že územně členěná statutární města jsou povinna upravit své vnitřní poměry ve věcech správy města statutem, který je vydáván formou obecně závazné vyhlášky obce.

Právo na samosprávu a s tím související samostatná působnost obcí je zakotvena také v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení). „*Obec spravuje své záležitosti samostatně. Státní orgány a orgány krajů mohou do samostatné působnosti zasahovat, jen vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem, který zákon stanoví.*“³¹ Rozsah samostatné působnosti obcí lze omezit jen zákonem.

Samotný rozsah samostatné působnosti je vymezen v zákoně o obcích. Do samostatné působnosti spadají záležitosti, které jsou v zájmu obce a v zájmu jejích občanů a záležitosti, které jsou do samostatné působnosti obce svěřeny zákonem. O samostatnou působnost se nejedná, pokud jsou záležitosti zákonem svěřeny do působnosti kraje nebo jsou zákonem svěřeny správním úřadům jako výkon státní správy.

O záležitostech, které patří do samostatné působnosti obce, rozhoduje zastupitelstvo obce. Okruh těchto záležitostí je vymezen v zákoně o obcích.

---

²⁸ Viz čl. 8 Ústavy České republiky

²⁹ Viz čl. 101 Ústavy České republiky.

³⁰ Viz čl. 104 odst. 3 Ústavy České republiky.

³¹ Viz § 7 odst. 1 zákona č.128/2000 Sb., o obcích.

Zastupitelstvu obce je vyhrazeno, a do samostatné působnosti obce tedy patří, především³²:

- Vydávat obecně závazné vyhlášky obce.
- Schvalovat program rozvoje obce.
- Schvalovat rozpočet obce.
- Schvalovat závěrečný účet obce.
- Rozhodovat o vyhlášení místního referenda.
- Volit ze svých členů starostu, místostarosty a členy rady.
- Zřizovat a zrušovat obecní policii.
- Zřizovat a rušit příspěvkové organizace a organizační složky obce a schvalovat jejich zřizovací listiny.
- Rozhodovat o majetkoprávních úkonech, které stanoví zákon.
- Vytvářet podmínky pro rozvoj obce, pro uspokojování bytových, zdravotních, vzdělávacích a kulturních potřeb jejích občanů.

4.1.2 Přenesená působnost

Přenesenou působností se rozumí výkon státní správy, který stát svěřil zákonem orgánu obce. Tato možnost vyplývá přímo z Ústavy, kde je stanoveno, že „výkon státní správy lze svěřit orgánům samosprávy jen tehdy, stanoví-li to zákon.“³³ I když Ústava hovoří o svěření výkonu státní správy orgánům samosprávy, v tomto případě orgánům obce, které zákonem svěřenou přenesenou působnost realizují, „jde o přenesenou působnost obce, jelikož ona je subjekt práva a její orgány nemohou existovat bez existence samotné obce.“³⁴

Výkon přenesené působnosti je právem, ale především povinností obce, která odpovídá za výkon přenesené působnosti státu. Obec musí výkon přenesené působnosti zabezpečit, za plnění úkolů v přenesené působnosti dostává obec od státu příspěvek, který je určen zákonem o státním rozpočtu a má formu roční dotace dle rozsahu vykonávané přenesené působnosti nebo formu účelové dotace.

Po reformě veřejné správy rozlišujeme tři typy obcí. Jedná se o tři stupně přenesené působnosti z hlediska míry přenesení státní správy:

- Obce I. typu – minimální rozsah státní správy.

---

³² Viz § 84 a 85 zákona č. 128/200 Sb., o obcích.

³³ Viz čl. 105 Ústavy České republiky.

³⁴ KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha : Linde Praha, a. s., 2007. s. 148.

- Obce II. typu – obce s pověřenými obecními úřady.
- Obce III. typu – obce s rozšířenou působností.

Obce s pověřeným obecním úřadem a obce s rozšířenou působností jsou určeny zákonem č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností. Správní obvody těchto obcí II. a III. typu stanoví Ministerstvo vnitra České republiky vyhláškou.

4.1.2.1 Obec s pověřeným obecním úřadem

Jako pověřený obecní úřad je označován obecní úřad, který v rámci přenesené působnosti vykonává na svém území, zpravidla pro více obcí, státní správu v rozsahu, jaký byl obcím s pověřeným obecním úřadem stanoven zákonem.

„Obec s pověřeným obecním úřadem je oprávněna rozhodovat v přenesené působnosti v prvním stupni v správním řízení o právech a právech chráněných zájmech a povinnostech osob, pokud zvláštní zákon výslovně nestanoví příslušnost jinou.“³⁵ Krajský úřad je oprávněn svým rozhodnutím přenést na obec s pověřeným obecním úřadem výkon základní přenesené působnosti z obce, která se nachází ve správním obvodu pověřeného obecního úřadu. Podmínkou je, že tato obec není schopna svým obecním úřadem vykonávat základní přenesenou působnost.

4.1.2.2 Obec s rozšířenou působností

Obec s rozšířenou působností vykonává přenesenou působnost ve značném rozsahu ve správních obvodech určených vyhláškou. Obsah výkonu přenesené státní správy je specifikován zákonem. Obce s rozšířenou působností vznikly 1. 1. 2003, a prakticky převzaly většinu působnosti okresních úřadů, které byly zrušeny v rámci reformy veřejné správy.

Ministerstvo vnitra má pravomoc rozhodnout o přenesení výkonu přenesené působnosti na obec s rozšířenou působností z jiné obce s rozšířenou působností, pokud tato obec není schopna výkon přenesené státní správy svým obecním úřadem zajistit. Dále může Ministerstvo vnitra rozhodnout o delegaci určitého rozsahu státní správy obce s rozšířenou působností na obec s pověřeným obecním úřadem. Toto rozhodnutí vydává Ministerstvo

---

³⁵ KOUDELKA, Zdeněk. *Obecní samospráva : Zákon o obcích v komentovaném znění*. Brno : Nakladatelství Doplněk, 2006. s. 47.

vnitru na základě návrhu dané obce s pověřeným obecním úřadem, projednání s danou obcí s rozšířenou působností a doporučení krajského úřadu.

4.2 Územní působnost

Územní či prostorová působnost představuje rozsah území, na kterém daný právní předpis územní samosprávy upravuje okruh společenských vztahů. Územní působnost právních předpisů obce, tedy obecně závazné vyhlášky a nařízení, se vztahuje na administrativní teritorium obce, která daný právní předpis vydala. Pokud se jedná o statutární město, které se dělí na městské části nebo obvody, lze vydat obecně závaznou vyhlášku či nařízení i pro jednu nebo jen několik městských částí, a to na základě vydaného statutu.

„Území působnost pro území obce vyplývá přímo ze zákona o obcích a ústavního charakteru obce jako veřejnoprávní územní korporace, takováto územní působnost nemusí být přímo uvedena. Naopak často se obce dopouští formální chyby, že územní působnost definují katastrem obce, respektive katastrálním územím. Je pravda, že katastrální území u malých obcí je totožné s administrativním územím obce. Větší obce se však mohou skládat z více katastrálních území. Katastrální území je navíc pojmem státní správy v oblasti geodzie a kartografie, nikoliv pojmem pojícím se s obecní samosprávou.“³⁶ Obec ovšem může projevit přímý úmysl, aby jí vydaná obecně závazná vyhláška nebo nařízení upravovalo právní vztahy pouze na části jejího správního území, které je vymezeno jedním katastrálním územím. Pokud obec svým právním předpisem reguluje určitou činnost, je nezbytné, aby určila, v jakých místech je tato činnost omezena nebo přímo zakázána. Obec může svým právním předpisem rozhodnout o omezení či zákazu určité činnosti na celém svém území, je ale nutné to v daném právním předpisu výslovně uvést, aby nebyl narušen princip právní jistoty³⁷.

Pokud dojde ke změnám hranic obce, rozšiřuje se působnost právních předpisů obce na toto nové území obce a zaniká působnost právních předpisů, které vydala obec, které toto území dosud patřilo. Pokud se obce rozdělí, právní předpisy působí v původní i nově vzniklé obci, ale již se jedná o samostatné právní předpisy, se kterými může být v původní i nově vzniklé obci nakládáno odlišně. V případě sloučení obcí zákon o obcích přikazuje určit, které právní předpisy zůstávají po sloučení v platnosti. Toto určení musí být součástí dohody o sloučení.

---

³⁶ KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha : Linde Praha, a. s., 2007. s. 167.

³⁷ Viz Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 28/98.

4.3 Časová působnost

Pojem časová působnost zahrnuje tyto pojmy:

- Platnost – která nastává okamžikem vyhlášení, tedy zveřejněním na úřední desce. Platný předpis je součástí právní řádu.
- Účinnost – nastává 15. dnem od vyhlášení, pokud není v právním předpisu stanoveno jinak. Platí zásada, že účinnost právního předpisu nemůže nastat dříve než jeho platnost.

Dále tyto pojmy rozvádím v kapitole č. 6 Proces přijímání právních předpisů obce.

Z hlediska časové působnosti je možné rozlišit právní předpisy samosprávy následovně:³⁸

- Právní předpisy neretroaktivní – právní normy se použijí pouze na právní vztahy, které vznikly po nabytí účinnosti právního předpisu.
- Právní předpisy s nepravou zpětnou účinností, neboli nepravá retroaktivita – právní normy se aplikují i na právní vztahy, které vznikly před účinností právního předpisu, ale pouze na jejich část, která nastala po okamžiku účinnosti právního předpisu.
- Právní předpisy s pravou zpětnou účinností, neboli pravá retroaktivita – právní normy se použijí zpětně i na právní vztahy vzniklé před účinností právního předpisu.

„I když je často prezentována retroaktivita jako nežádoucí, tak obecně z hlediska právního státu platí zákaz retroaktivity jen v neprospěch soukromých subjektů. Lze si představit právní předpis územní samosprávy, v němž obec či kraj zakotví právo svých občanů na příspěvek k narození dítěte, a to i za určité období zpětně, anebo obecně závaznou vyhlášku o způsobu výběru uchazečů o nájem obecního bytu, která určité výhody poskytne nejen novým, ale i dřívějším žadatelům o pronájem obecního bytu.“³⁹

4.4 Osobní působnost

Osobní působnost se zabývá otázkou, na koho právní předpis působí. Obecně závazné vyhlášky a nařízení obce působí vůči všem osobám na území dané obce. Právní předpisy obce

---

³⁸ KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. 2.aktualizované a přepracované vydání. Praha : Linde Praha a.s., 2008. s. 92.

³⁹ Tamtéž, s. 93.

se vztahují i na osoby, které pojí k obci určitý vztah, např. vlastní nemovitost, která se na území obce nachází. Takto může dojít k situaci, kdy obecně závazná vyhláška obce působí vůči jiné obci či vůči státu, protože tyto veřejnoprávní korporace jsou jako vlastníci nemovitosti na území obce zavázáni k určité povinnosti.

5. Náležitosti a struktura právních předpisů obce

Hlavním požadavkem právního předpisu je zásada, že je nutné jej formulovat srozumitelně a předvídatelně. V opačném případě „*musí jít negativní následky této právní úpravy k tíži autora, a nikoliv adresáta právního předpisu.*“⁴⁰ Podle zákona o obcích je nezbytnou součástí právních předpisů samosprávy označení vydavatele předpisu a připojení podpisů. Pro srozumitelnost právního předpisu, právní jistotu a lepší orientaci v právním předpisu je nutné, aby právní předpis samosprávy obsahoval určité formální náležitosti.

K náležitostem obsahu právních předpisů územní samosprávy patří:⁴¹

- označení vydavatele.
- název.
- úvodní věta.
- vlastní text.
- odkazy a poznámky.
- podpisy.
- přílohy.

Jak již bylo zmíněno výše, zákon ukládá pouze označení vydavatele a podpisy. Vlastní text právního předpisu zákon musí být uveden vždy, i když to zákon přímo nenařizuje. Text právního předpisu musí být přítomen, aby se vůbec jednalo o právní předpis. Pokud by text nebyl uveden, jednalo by se nikoliv o právní předpis, ale o nicotný právní akt.

5.1 Označení vydavatele

Vydavatelem obecně závazné vyhlášky či nařízení, jakožto právního předpisu územní samosprávy, je vždy obec. Vydavatel se označuje jako *Obec (Město)* a připojí se název dané obce či města, které právní předpis vydává. Písemnosti v přenesené působnosti bývají obecně označeny názvem úřadu, tedy např. *Obecní úřad*. V případě nařízení obce je toto vyloučeno. Všechny právní předpisy obce v samostatné i přenesené působnosti, tedy obecně závazné vyhlášky i nařízení jsou vydávány obcí a obec musí být jako vydavatel také označena.

---

⁴⁰ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2004, čj. 2 Afs 122/2004 – 69.

⁴¹ KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. 2.aktualizované a přepracované vydání. Praha : Linde Praha a.s., 2008. s. 92.

Dle judikatury Ústavního soudu nedojde k neplatnosti právního předpisu, pokud byl za vydavatele nesprávně uveden obecní úřad místo obce.

5.2 Název

Právní předpis samosprávy se nazývá obecně závazná vyhláška, nebo nařízení. Za pojmem obecně závazná vyhláška, nebo nařízení následuje jejich číslo a rok vydání. Číslování právních předpisů obcí se používá v rámci kalendářního roku (např. 5/2011). V obci je třeba používat jednu číselnou řadu pro všechny právní předpisy obce, není možné v číslování rozdělovat obecně závazné vyhlášky a nařízení. Právní předpis obce by měl obsahovat také datum, kdy byl příslušným orgánem přijat. Po datu přijetí se uvádí samotný název právního předpisu, který by měl být výstižný a stručný.

5.3 Úvodní věta

Vlastnímu textu právního předpisu předchází úvodní věta, která zní: Zastupitelstvo se usneslo na této obecně závazné vyhlášce nebo Rada se usnesla na tomto nařízení. Často je součástí úvodní věty také informace, na kterém zasedání zastupitelstva nebo schůzi rady byl právní předpis přijat. Zasedání zastupitelstva je označeno číslem nebo datem. Obce mohou v úvodní větě také uvést, na základě jakých ustanovení došlo k přijetí právního předpisu. „Z hlediska přehlednosti a výstižnosti pro občany je vhodné uvádět v právních předpisech jen údaje se skutečnou informativní hodnotou. Proto je nadbytečné uvádět v úvodní větě či jinde, že obecně závazná vyhláška byla přijata na základě § 84 odst. 2 písm. i) či nařízení podle § 11 zákona o obcích.“⁴² Žádoucí je naopak uvést informaci, na základě jakého zákonného zmocnění vydává obec nařízení v přenesené působnosti. Obdobná je také situace u obecně závazných vyhlášek, pokud jsou vydávány na základě speciálních zákonných ustanovení, než jsou obecná ustanovení zákona o obcích, které se týkají vydávání obecně závazných vyhlášek.

5.4 Obsah právního předpisu

Vlastní text právního předpisu může obsahovat preambuli, není to ovšem podmínkou. Preambule neboli prohlášení bývá součástí jen nejdůležitějších právních předpisů územní samosprávy, jako jsou statuty statutárních měst, které jsou vydávány formou obecně

---

⁴² KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. 2.aktualizované a přepracované vydání. Praha : Linde Praha a.s., 2008. s. 98.

závazných vyhlášek. Preambule neobsahuje právní normy, které by upravovaly právní poměry.

Součástí právního předpisu územní samosprávy je vždy právně závazná část, ve které je obsažena právní úprava problematiky, která má být tímto právním předpisem upravena. Samotný text právního předpisu je třeba členit, aby byla zachována jeho přehlednost. Text právních předpisů územní samosprávy je členěn do článků, ale je možné použít i členění do paragrafů. Složitější a delší text je možné dále členit tak, že jednotlivé články se seskupí do oddílů, oddíly do dílů, díly do hlav a hlavy do částí. Pro lepší přehlednost je samozřejmě možné i členění do nižších úrovní a to tak, že se článek, popř. paragraf rozdělí do odstavců očíslovaných arabskými číslicemi. Odstavce lze dále rozdělit do pododstavců, které se označují písmeny, a do očíslovaných bodů. Případné výjimky z pravidla, které stanoví právní předpis, jsou uvedeny na konci tohoto právního předpisu samosprávy. Vždy je nutné určit i podmínky, za kterých jsou výjimky možné. V předposledním článku právního předpisu samosprávy je třeba uvést případné zrušovací ustanovení, kde je třeba přesně specifikovat zrušované obecně závazné vyhlášky či nařízení. V posledním článku právního předpisu se uvádí účinnost právního předpisu, pokud obec nepostupuje podle ustanovení zákona o obcích a právní předpis tak nenabude účinnosti 15. dnem po dni vyhlášení.

5.5 Poznámky a odkazy

Právní předpis obce může upravovat problematiku, která je již částečně upravena jiným právním předpisem. Aby nebylo nutné opisovat text z jiných právních předpisů a byla zachována lepší orientace v textu, jsou do textu vkládány poznámky a odkazy. Poznámkou či odkazem na jiný právní předpis je zachována jednotnost právního řádu, který musí být aplikován jako celek. Nelze izolovaně používat jen jednotlivé právní předpisy.

Odkaz znamená ustanovení, které je přímo v textu daného právního předpisu a které odkazuje na jiný právní předpis. Odkazy se používají např. v případě, kdy je v právním předpisu zmíněn určitý pojem a je nutné odkázat na jiný předpis, kde je tento pojem definován. Odkazovat lze i na přílohu k právnímu předpisu, nebo je možné zmocnit jiný orgán územní samosprávy, aby blíže upravil danou problematiku. Rozlišujeme odkazy statické a dynamické. Statický odkaz obsahuje číslo právního předpisu ve Sbírce zákonů i jeho název. Statický odkaz se používá ve znění ke dni platnosti právního předpisu obce, který na tento právní předpis odkazuje. Dynamický odkaz uvádí pouze název právního předpisu, na nějž je

odkazováno. Tento právní předpis je poté použit v aktuálním znění ke dni aplikace právního předpisu obce.

Poznámka neboli vysvětlivka pod čarou definuje určitý pojem tak, jak je to uvedeno v jiném právním předpise. Poznámka je vyjádřena obecnou formulí: podle zvláštních předpisů nebo podle zvláštních právních předpisů. Za touto větou následuje číslo poznámky, kde je poté daný zvláštní předpis uveden pod čarou mimo vlastní text právního předpisu. Poznámky pod čarou mají funkci legislativních pomůcek, mají usnadňovat orientaci v právním předpise. Text v poznámce není právně závazný, poznámky samy o sobě nezakládají žádné právní vztahy. Poznámka odkazuje na právní normu, jejíž výklad a aplikace musí být ve shodě s odkazující právní normou.

V praxi je vhodnější upřednostňovat používání poznámek před odkazy. Důvodem je fakt, že text v poznámce není právně závazný. Součástí textu právního předpisu je obecné ustanovení *podle zvláštních předpisů*. Konkrétní zvláštní předpis je uveden pod čarou, v textu poznámky a není součástí samotného textu právního předpisu. Při změně navazujícího právního předpisu se použije předpis účinný v době aplikace právního předpisu. Obec nemusí novelizovat své právní předpisy pouze z důvodu změny právního předpisu, na nějž se navazuje v poznámce.

5.6 Podpisy

Obecně závazné vyhlášky i nařízení musí být přímo na originále podepsány kompetentními osobami. Podpisem je potvrzeno, že text právního předpisu je v souladu se zněním, které bylo přijato příslušným orgánem. Právní předpis obce podepisuje starosta a místostarosta. Ve statutárních městech je oprávněn právní předpis podepisovat primátor a náměstek primátora. Existují dvě varianty, jak může být právní předpis obce podepsán. První a zároveň nejčastější varianta je, že právní předpis je podepsán starostou a místostarostou. Pokud je místostarostů v obci více, nemusí se jednat o prvního místostarostu. Druhou variantou je podpis prvního místostarosty a dalšího místostarosty, popř. druhého a třetího místostarosty. Tato varianta je přípustná v případě, že je v obci více místostarostů a starosta, resp. první místostarosta, není přítomen. *„Je též možná existence jen jediného místostarosty a pak tento podepisuje právní předpis sám jako místostarosta a též zároveň na místě*

*starosty.*⁴³ V malých obcích může nastat problém, pokud právní předpis podepíše pouze starosta nebo pouze místostarosta z toho důvodu, že ten druhý není schopen vykonávat svoji funkci nebo nebyl po ztrátě mandátu ještě zvolen jeho nástupce. I když se jedná o nesprávně podepsané právní předpisy obcí, existuje u nich předpoklad správnosti a jsou považovány za správné až do okamžiku jejich zrušení. V roce 1996 Ústavní soud vyjádřil v nálezu sp. zn. 1/1996 názor, „že absence řádných podpisů nevede k neplatnosti právního předpisu územní samosprávy.“⁴⁴

5.7 Přílohy

Přílohy jsou součástí právního předpisu samosprávy, proto musí být schváleny a vyhlášeny současně s právním předpisem územní samosprávy. Přílohy jsou řazeny až na konec právního předpisu a ve vlastním textu obecně závazné vyhlášky či nařízení je na ně odkazováno. Změny příloh lze provést jen novelizací právního předpisu územní samosprávy.

---

⁴³ KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. 2.aktualizované a přepracované vydání. Praha : Linde Praha a.s., 2008. s. 107.

⁴⁴ Tamtéž, s. 108.

6. Proces přijímání právních předpisů obce

6.1 Obecná pravidla

Při přijímání právních předpisů obce se postupuje dle Ústavy a zákona o obcích. Při přijímání se též uplatní i legislativní zásady a zvyklosti, jedná se zejména dříve závazné a používané Zásady pro vydávání obecně závazných vyhlášek okresními úřady a obcemi ve věcech státní správy. Tyto Zásady mají dnes doporučující charakter, ale stále mohou být využívány jako vhodná pomůcka při vytváření právních předpisů územní samosprávy. Na tvorbu a přijímání právních předpisů mají vliv i vnitřní předpisy, jako jsou jednací řády zastupitelstev. *„Obcím a krajům je třeba důrazně doporučit, aby legislativní proces na místní a regionální úrovni nijak nepodceňovaly a v souladu se zákonnou úpravou usneseními svých zastupitelstev a rad přijaly vlastní zásady pro svou právo tvorbu.“*⁴⁵

Při vydávání právních předpisů záleží na tom, zda jsou obce povinny právní předpis vydat či nikoliv. Pokud vydání právního předpisu není pro obce zákonnou povinností, záleží na každé obci, zda právní předpis vydá či nikoliv. V případě, že vydání právního předpisu ukládá obci zákon, je obec povinna vydat tento právní předpis bez zbytečného odkladu. Obce ale nemohou být postihovány za to, že právní předpis nevydaly. I když zákon stanoví, že krajský úřad může ukládáním pokut vynucovat vůči obcím splnění úkolu v samostatné působnosti, který je stanoven zákonem, nevztahuje se tato situace na vydávání právních předpisů.

Právní předpisy samosprávy musí respektovat právní řád České republiky, jejich vydávání nesmí narušit jeho stabilitu a přehlednost. V žádném případě nesmí být právní předpisy obce v rozporu se zákonem či právním předpisem vyšší síly. Zároveň je nepřípustné, aby omezovaly základní lidská práva a svobody. Obecně závaznou vyhlášku může obec vydat pouze v rámci své samostatné působnosti, nařízení obce v přenesené působnosti nesmí být nad rámec nebo mimo rámec konkrétního zmocnění plynoucího ze zákona.

6.2 Subjekty přijímající právní předpis obce

Právní předpisy samosprávy jsou přijímány prostřednictvím orgánů samosprávy, které určuje Ústava a zákon. Obecně závazné vyhlášky jsou přijímány v samostatné působnosti zastupitelstvem obce na základě čl. 104 odst. 3 Ústavy. Nařízení obce je oprávněna přijímat

---

⁴⁵ KADEČKA, Stanislav. *Právo obcí a krajů v České republice*. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2003. s. 317.

rada obce dle čl. 79 odst. 3 Ústavy. Přijetí návrhu probíhá formou usnesení, které musí přijmout nadpoloviční většina členů přijímacího orgánu. V literatuře se ale rozcházejí názory, z čeho se tato nadpoloviční většina všech členů zastupitelstva vypočítává. Dle JUDr. Kadečky⁴⁶ je třeba nadpoloviční většinu počítat ze zákonem daného počtu zastupitelů. Naproti tomu, JUDr. Koudelka⁴⁷ se přiklání k názoru, že v případě zastupitelstva jako orgánu, který je přímo volen občany, je vhodné onu nadpoloviční většinu vypočítávat z faktického počtu obsazených mandátů, a to z důvodu, že není vždy možné, např. z finančních důvodů, konat doplňovací či nové volby, ale zároveň je zájem o to, aby bylo zachováno fungování veřejné správy. Co se týče nadpoloviční většiny členů v radě obce, jako orgánu, který není občany volen přímo, je vhodné, aby byla vypočítávána ze zákonného počtu členů rady obce, a to i z důvodu, aby v praxi nedocházelo k situaci, kdy bude rozhodovat jen velice úzká skupina osob.

V malých obcích, kde se rada obce nevolí a kde jinak vykonává její pravomoc starosta, přijímá nařízení obce zastupitelstvo. Do roku 2000 bylo zákonem umožněno, aby rada obce, příp. starosta, pokud v obci rada volena není, mohla v neodkladných a naléhavých případech přijmout obecně závaznou vyhlášku, kterou muselo dodatečně schválit zastupitelstvo. Pokud radou přijatá vyhláška dosud nenabyla platnosti, tedy nebyla vyhlášena, zastupitelstvo mohlo rozhodnutí rady zrušit. Pokud radou přijatá vyhláška již platnosti nabyla, zastupitelstvo obce mohlo pouze přistoupit k neschválení vyhlášky, což mělo za následek pozbytí platnosti vyhlášky s účinky *ex nunc*, tedy až od okamžiku neschválení zastupitelstvem. Toto ustanovení umožňující přijmout obecně závaznou vyhlášku obce radou, bylo roku 2000 novým zákonem o obcích zrušeno a současná úprava, tedy že obecně závazné vyhlášky jsou přijímány zastupitelstvem obce a nařízení radou obce, odpovídá ústavním i mezinárodně právním zásadám, které stanoví, že právní předpisy v samostatné působnosti vydává orgán volený přímo občany obce a nařízení, jakožto prováděcí předpisy při výkonu státní správy, vydává orgán samosprávy, který je určený zákonem.

6.3 Návrh právního předpisu obce

Návrh k přijetí obecně závazné vyhlášky může zastupitelstvu podat rada obce, jednotliví členové zastupitelstva a výbory zastupitelstva. Jednací řád zastupitelstva nebo

---

⁴⁶ KADEČKA, Stanislav. *Právo obcí a krajů v České republice*. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2003. s. 147.

⁴⁷ KOUDELKA, Zdeněk. *Obecně závazné vyhlášky*. Praha : Linde Praha, a. s., 2000. s. 73-74.

statut mohou rozšířit okruh subjektů, které jsou oprávněny podat návrh k přijetí obecně závazné vyhlášky, může se jednat např. o orgán městské části statutárního města či zastupitele jednotlivých městských částí. Nelze však jednacím řádem či statutem okruh osob, které jsou ze zákona oprávněny navrhopvat přijetí obecně závazné vyhlášky, zúžit. Navrhnout obecně závaznou vyhlášku jsou oprávněni i občané, protože mají dle zákona právo požadovat projednání určité věci v samostatné působnosti územní samosprávy, pokud je žádost podepsána min. 0,5 % občanů obce.

Radě obce může návrh na přijetí nařízení podat každý člen rady a také tajemník obecního úřadu. Podle zvláštních zákonů je možné, aby nařízení navrhly i jiné subjekty. Konkrétně se jedná o návrh krajské veterinární správy, která je oprávněna návrh podat dle zákona č.166/1999 Sb., o veterinární péči. Obec v tomto případě „*vydává nařízení obce o nařízení mimořádných veterinárních opatření, ruší tato nařízení a dozírá na jejich plnění.*“⁴⁸ Rozšíření okruhu subjektů, které mohou radě obce podat návrh na vydání nařízení je v tomto případě odůvodněn potřebou vyšší odbornosti a specializace, která je k vydání nařízení obce nutná.

Navrhovatel má právo svůj návrh vzít kdykoliv zpět, a to až do začátku hlasování. Pokud by byl přijatý pozměňovací návrh pro navrhovatele nepřijatelný, má právo vzít zpět celý návrh. Není nutné, aby navrhovatel sám zpracoval návrh právního předpisu obce. Právní předpis je obvykle zpracováván orgánem obce, např. právním oddělením, advokátem či odborným pracovištěm. Je také možné, že si obec použije jako vzor právní předpis jiné obce.

Pokud navrhovatel předkládá právní předpis značného významu, je žádoucí, aby k návrhu připojil důvodovou zprávu, ve které popíše zájem a cíl navrhované právní úpravy. V důvodově zprávě je třeba uvést i vliv právního předpisu na rozpočet obce, a to jak v okamžiku přijetí, tak i případné náklady na realizaci v budoucích letech. Dále se k důvodové zprávě připojují vyjádření, která byla poskytnuta od dotčených orgánů.

6.4 Schvalování právního předpisu obce

Právní předpis obce je schválen okamžikem ukončení hlasování. Je nutné, aby právní předpis měl písemnou formou a byl podepsán zákonem stanovenými osobami, nejčastěji starostou a místostarostou. Vyhotovení písemné normy má již jen deklaratorní charakter. Den schválení se uvádí v záhlaví právního předpisu, a to především proto, aby bylo možné

---

⁴⁸ Viz § 46 písm. b) zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči.

dohledat, na jakém zasedání zastupitelstva či rady byl právní předpis přijat, a bylo možno nahlédnout do zápisu ze zasedání zastupitelstva či rady. Po schválení právního předpisu není možné jeho text měnit. Opravovat lze pouze gramatické a písařské chyby. Chyby v obsahu mohou být opraveny pouze novelou.

6.5 Vyhlášení, platnost a účinnost právních předpisů obce

6.5.1 Vyhlášení a platnost

Platnost právního předpisu nastává v okamžiku, kdy je právní předpis samosprávy přijat a vyhlášen zákonem stanoveným způsobem a tímto se stává součástí právního řádu. Podmínkou platnosti právního předpisu je tedy jeho vyhlášení a okamžikem vyhlášení končí proces vzniku právního předpisu. Vyhlášení právních předpisů obce nastává jejich vyvěšením na úřední desce obecního úřadu. Právní předpis je vyhlášen prvním dnem zveřejnění a tímto dnem se tedy stává i platným. Úřední deska obecního úřadu, na kterou se dle zákona o obcích musí právní předpis vyvěsit, musí být jako úřední deska označena a musí být přístupná 24 hodin na veřejně přístupném místě. Právní předpis musí být na úřední desce vyvěšen po dobu 15 dní a je nutné, aby byl zveřejněn celý, v plném znění. Dále lze dle zákona vyhlásit právní předpis způsobem, který je v místě obvyklý, což je např. zveřejnění na internetu či v místních novinách. Z hlediska platnosti právního předpisu se ale vždy hledí pouze na zveřejnění na úřední desce obecního úřadu.

V případě nařízení obce s rozšířenou působností, které bylo vydáno v rámci přenesené působnosti, je nutné toto nařízení zveřejnit na úředních deskách obecních úřadů obcí, které leží ve správním obvodu této obce s rozšířenou působností. Co se týče okamžiku platnosti tohoto nařízení, tak se opět liší názory JUDr. Koudelky a JUDr. Kadečky. JUDr. Koudelka⁴⁹ zastává názor, že pro platnost nařízení vydaného obcí s rozšířenou působností v rámci samostatné působnosti je rozhodující vyvěšení na úřední desce obecního úřadu obce s rozšířenou působností, protože v opačném případě by jednotlivé obce mohly zamezit platnosti nařízení tím, že nařízení nevyvěsí. Tento postup ale dle JUDr. Koudelky zákon neumožňuje, protože jednotlivé obce nemají právo veta vůči nařízením obcí s rozšířenou působností. JUDr. Kadečka⁵⁰ se naopak domnívá, že zveřejnění nařízení vydaného obcí s rozšířenou působností na úředních deskách obecních úřadů obcí v jejím správním obvodu je

---

⁴⁹ KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. 2. aktualizované a přepracované vydání. Praha : Linde Praha a.s., 2008. s. 119.

⁵⁰ KADEČKA, Stanislav. *Právo obcí a krajů v České republice*. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2003. s. 155.

podmínkou platnosti nařízení. Vychází z toho, že podmínkou platnosti právního předpisu je jeho publikace na úřední desce obce a dále poukazuje na to, že je nutné, aby adresáti právního předpisu měli možnost za stejných podmínek se s předpisem seznámit. JUDr. Kadečka také poukazuje na dokonalejší úpravu obsaženou v již neplatném zákoně č. 147/2000 Sb., o okresních úřadech, podle níž se v obcích v územní působnosti okresního úřadu vyvěšovalo již vyhlášené, a tedy platné, nařízení okresního úřadu.

Ve statutárních městech, která jsou rozdělena na městské části, resp. obvody, jsou pravidla vyhlášení právních předpisů stanovena statutem. Pro platnost právního předpisu je rozhodující den vyvěšení na úřední desce města. Je ale obvyklé, že je právní předpis vyvěšen i na úřední desky jednotlivých městských částí.

6.5.2 Účinnost

Účinnost právního předpisu znamená stav, kdy z něj vyplývají pro dotčené osoby práva a povinnosti. Účinné právní předpisy jsou závazné. Podmínkou účinnosti právního předpisu je jeho platnost, účinnost právního předpisu nemůže nastat dříve než jeho platnost. Obecné pravidlo je, že právní předpis nabývá účinnosti 15. dnem od jeho vyhlášení, tedy 15. dnem od vyvěšení na úřední desce obecního úřadu. V takovém případě nemusí být datum účinnosti v právním předpise konkrétně uveden. V právním předpisu obce je ale možné stanovit, že právní předpis nabude účinnosti později nebo dříve, než 15. dnem po vyhlášení. Pozdější nabytí účinnosti nepředstavuje žádný problém a není nijak omezeno. Co se týče dřívějšího nabytí účinnosti, platí, že právní předpis může nabýt účinnosti nejdříve dnem vyhlášení. V takovém případě by ale došlo ke zkrácení legisvakantní lhůty, která je žádoucí, aby se adresáti mohli s právním předpisem seznámit. Zkrátit tuto dobu lze pouze výjimečně, a pokud je to v obecním zájmu. O tomto zkrácení a tedy o dřívějším nabytí účinnosti rozhoduje zastupitelstvo a rada obce. Vždy záleží na úvaze těchto orgánů, zda je potřebné stanovit dřívější účinnost, protože z hlediska právní jistoty není příliš vhodné legisvakační lhůtu zkracovat. Právní předpis obce může nabýt účinnosti i postupně, a to tak že určitá, specifikovaná část právního předpisu, nabude účinnosti později.

Jak již bylo uvedeno výše, podmínkou účinnosti právního předpisu je jeho platnost. Pokud právní předpis pozbude platnosti, pozbude tím i účinnosti. Může však být pouze zrušena účinnost právního předpisu, ale zachována jeho platnost. Oba případy však vyvolají stejné důsledky, a to že právní normy, které jsou v právním předpisu obsaženy, nemohou být aplikovány.

6.6 Evidence právních předpisů obce

Obec je povinna vést evidenci právních předpisů, které vydala. Evidence právních předpisů obsahuje název předpisu, jeho číslo, datum schválení, datum nabytí platnosti, datum nabytí účinnosti, popř. i datum pozbytí účinnosti. Právní předpisy se číslují pořadovými čísly v rámci kalendářního roku. Obec by měla být schopna na požádání předložit seznam účinných, platných i zrušených právních předpisů. Systém evidence může zastupitelstvo upravit usnesením nebo obecně závaznou vyhláškou.

6.7 Informační povinnost obce

Obce mají informační povinnost, která spočívá v tom, že musí text obecně závazné vyhlášky neprodleně po jejím vyhlášení zaslat Ministerstvu vnitra. Nařízení je povinna obec zaslat krajskému úřadu. Obec by měla své právní předpisy zaslat bezprostředně po schválení, aby legisvakantní lhůta mohla být využita pro řešení případných nedostatků.

Zvláštní zákon může stanovit povinnost informovat i jiné orgány. Například má obec povinnost informovat finanční úřad v případě, že vydá obecně závaznou vyhlášku, která osvobozuje od daně z nemovitostí. Tuto obecně závaznou vyhlášku může obec vydat dle zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitosti, v případě, že to uzná za vhodné při řešení důsledků živelních pohrom. Opožděné zaslání nebo dokonce nezaslání právního předpisu nemá vliv na platnost ani účinnost právního předpisu.

6.8 Rušení právních předpisů obce

Zastupitelstvo obce a rada obce jsou orgány oprávněné vydat právní předpis samosprávy, mohou tedy také přistoupit k jeho zrušení. Právní předpis může být zrušen jen právním předpisem, nikoliv pouze usnesením. Právní předpis obce je zrušen dnem, kdy nabude účinnosti právní předpis, který jej ruší. Rušící právní předpis může mít podobu nového právního předpisu, který obsahuje derogační klauzuli. V případě, že není potřeba danou oblast společenských vztahů dále upravovat, je možné vydat právní předpis, který obsahuje pouze rušící klauzuli.

V případě nařízení platí, že pokud dojde ke zrušení zákonného zmocnění, na jehož základě jsou vydána, nedojde k jejich zrušení automaticky, pokud existuje zákonné zmocnění v novém zákoně. Pokud tomu tak není, je nutné nařízení zrušit nařízením, které obsahuje derogační klauzuli.

7. Odpovědnost za závadné právní předpisy obce

7.1 Vadné a zrušené právní předpisy

Právní řád České republiky je založen na předpokladu správnosti právních předpisů. Tento předpoklad je nutný pro zachování právní jistoty, a proto se vadný právní předpis považuje za platný a účinný až do okamžiku jeho zrušení. Za platné a správné se považují i individuální právní akty vydané na základě aplikace tohoto právního předpisu. V případě zrušení právního předpisu, je tento předpis zrušen s účinky *ex nunc*.

Obec je odpovědná za své nezákonné právní předpisy. Jak již bylo zmíněno výše, na každý právní předpis se hledí jako na správný až do okamžiku, kdy je zrušen, proto nevzniká právo na náhradu škody těm, kteří respektovali povinnosti uložené ve zrušeném právním předpise a kvůli tomuto respektování právního předpisu vynaložili náklady, a ani nevzniká právo na náhradu škody těm osobám, které kvůli dodržování zrušeného právního předpisu musely omezit výdělečnou činnost, a zmenšil se jim tím zisk.

Náhrada škody je možná, pokud obec právní předpis aplikuje a vynucuje jeho dodržování v době, kdy jeho účinnost pozastavilo Ministerstvo vnitra ČR. V tomto případě by měly být odvolacím orgánem zrušeny individuální akty obce vydané na základě tohoto právního předpisu, dále je po obci možné požadovat náhradu škody, která účastníkovi vznikla v řízení v první instanci. V tomto případě se postupuje podle ustanovení zákona o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem. Odpovědnost je podmíněna jednak nezákonným postupem a jednak tím, že konkrétní osobě vznikla škoda. Za vzniklou nemajetkovou újmu může být poskytnuto zadostiučinění v penězích, a to v případě, že vzniklou nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a pouhé prohlášení, že bylo právo porušeno, není dostačující. Při stanovení výše zadostiučinění je nutno přihlédnout k závažnosti újmy a okolnostem, za nichž vznikla.

7.2 Chyby v textové publikaci

Obec dle zákona odpovídá za škodu, která vznikla tím, že byl chybně publikován text obecně závazné vyhlášky. V případě chybné publikace textu nařízení odpovídá za vzniklou škodu stát, který má právo uplatňovat po obci regresivní úhradu, a to až do výše náhrady škody, kterou poskytl. K chybné publikaci textu může dojít tak, že text obecně závazné vyhlášky nebo nařízení bude publikován neúplně oproti znění, které bylo schváleno zastupitelstvem nebo radou. „*V praxi může dojít např. k tomu, že územní samospráva má*

*svým nařízením upravit bližší podmínky pro poskytnutí některé státní dávky. Text nařízení sice bude schválen správně, ale pro špatnou publikaci někdo o příslušnou podporu nepožádá, i když tak učinit mohl a vznikne mu škoda.*⁵¹ Za chyby v neúřední publikaci stát ani obec neodpovídá.

7.3 Nicotný právní akt

Nicotný právní akt, neboli paakt má takové vady, že je neplatný od samého začátku a nikdy nebyl právním předpisem samosprávy. K nicotnosti právního předpisu se přihlíží v úřední povinnosti a nicotnost právního předpisu je prohlášena s účinky *ex tunc*, tedy od samého počátku. O nicotný právní akt se může jednat v případě, že právní předpis bude zastupitelstvem řádným způsobem přijat, ale již nedojde k jeho vyhlášení. Právní předpis, ač přijatý, se nestane součástí právního řádu, nestane se vůbec platným. Pokud by ale obec i za těchto okolností právní předpis aplikovala, vynucovala jej a ukládala za nedodržování jeho ustanovení pokuty, jednalo by se o protiprávní postup.

---

⁵¹ KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. 2. aktualizované a přepracované vydání. Praha : Linde Praha a.s., 2008. s. 223.

8. Realizace právních předpisů obce

Smyslem existence právních předpisů je požadavek jejich realizace. Právní předpisy jsou realizovány, pokud se adresáti chovají v souladu s právními normami, které jsou obsahem právních předpisů. Pokud právní předpisy přímo nestanoví adresátům povinnosti, nemusí realizace právních předpisů znamenat problém. Pokud právní předpis územní samosprávy má stanovit určité povinnosti, musí tak orgán, který má právní předpis přijmout, učinit po úvaze. Z demokratických principů, které Česká republika respektuje, vyplývá, že povinnost může stanovit jen orgán přímo volený lidmi, tedy v případě územní samosprávy zastupitelstvo. Pokud zastupitelstvo obecně závaznou vyhláškou povinnost stanoví, musí vyžadovat plnění všemi osobami, kterých se týká. Obce by měly přijímat pouze ty právní předpisy, u kterých jsou si jisty, že je v jejich silách právní normy v nich obsažené vynucovat. V opačném případě je vhodnější právní předpisy vůbec nepřijímat. Pokud by totiž obec nebyla schopna vynucovat plnění právních norem obsažených v právních předpisech, které přijala, bylo by jejich dodržování založeno pouze na dobrovolnosti a vždy by existovala část osob, která by právní normy nedodržovala. To by mohlo vést k porušení jedné ze základních zásad právního státu, a tou je rovnost všech před zákonem v právech a povinnostech.

8.1 Preventivní nástroje realizace

Jako preventivní prostředek proti porušování právních předpisů se může uplatnit nástroj informační služby. Obec může využít širší možnosti zveřejnění a zlepšení dostupnosti svých právních předpisů než jen způsob, jaký ji stanoví zákon. Vhodné je právní předpis publikovat na internetových stránkách obce, v místních novinách a na dalších vývěskách mimo úřední desku obce. V případě, že je právní předpis určen především návštěvníkům obce a turistům, je správným řešením znění právního předpisu umístit v turistické oblasti, které se týká. Každý by také měl mít možnost nahlédnout do právního předpisu na obecním úřadě. Informační službu by obec měla zajistit již od začátku platnosti právního předpisu, nikoliv až od okamžiku účinnosti.

Současně se zveřejněním celého znění právního předpisu by na vhodném místě, např. v místních novinách, měl být k právnímu předpisu připojen komentář, kde bude vysvětleno, proč se obec rozhodla právní předpis vydat. Komentář by měl také obsahovat vysvětlení pojmů, které jsou v právním předpisu obsaženy, ale nejsou v něm definovány, a upozornit na hrozící sankce za porušení právního předpisu.

Obec by dále měla zajistit, a to již od okamžiku platnosti právního předpisu, konzultační službu pro osoby, které o ni požádají. Konzultační služba zahrnuje především pomoc při orientaci a pochopení právního předpisu a vysvětlení pojmů, které jsou v právním předpisu obsaženy. Konzultační služba je určena též institucím veřejné správy, které budou dohlížet na dodržování právního předpisu obce. Jedná se např. o Policii ČR, obecní policii a zaměstnance obce.

V otázce prevence porušování právních předpisů obce, je nutné řešit otázku legisvakance, což je doba mezi okamžikem platnosti a okamžikem účinnosti právního předpisu. Je více než vhodné stanovit takovou legisvakanční lhůtu, aby se osoby, kterých se právní předpis týká, mohly seznámit s jeho obsahem a popř. odstranit stav, který byl nově právním předpisem označen za protiprávní.

8.2 Sankce

Obecně závazné vyhlášky a nařízení mohou stanovit povinnosti, ale vždy jen na základě zákona a v mezích zákona. Za porušení těchto povinností lze tedy také ukládat jen sankce, které zákon stanoví. Sankce je jedním ze znaků právního předpisu a je především nástrojem realizace právního předpisu a předpokladem odpovědnosti adresátů právních předpisů obcí. Sankce je pravidlo obsažené v právní normě, které bude uplatněno, pokud dojde k naplnění hypotézy právní normy, ale již nedojde k naplnění dispozice právní normy. Na dodržování svých právních předpisů dohlíží obec a její příslušné orgány a instituce.

Sankce plní celou řadu důležitých funkcí:⁵²

- Preventivní funkce – prevence neboli hrozba sankcí, sankce představují individuální i generální prevenci.
- Reparační – sankce je vnímána jako náhrada újmy, která byla způsobena porušením právní normy.
- Satisfakční – sankce představuje zadostiučinění za vzniklou újmu.
- Represivní – sankce má postihnout toho, kdo právní normu porušil.

„Porušení právního předpisu obce je sankcionováno buď jako přestupek, nebo jako jiný správní delikt. Může přitom jít o přestupek obsažený v příslušných ustanoveních

---

⁵² KADEČKA, Stanislav. *Právo obcí a krajů v České republice*. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2003. s. 235.

přestupkového zákona nebo ve zvláštních právních předpisech. Obdobně pro jiný správní delikt platí, že jeho skutková podstata a režim jsou stanoveny buď zákonem o obcích, nebo zvláštním zákonem příslušného úseku správního práva.“⁵³

Sankce nemohou být uloženy, pokud obecně závazná vyhláška nebo nařízení stanoví povinnost, která je v rozporu se zákonem. „*Místní právní předpis nemůže zavádět nové skutkové podstaty přestupků a jiných správních deliktů, resp. sankce, které nejsou stanoveny zákonem.*“⁵⁴ Tento názor sdílí i Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 5. dubna 1994, kde byl mj. vyjádřen názor, že povinnosti uložené ustanoveními obecně závazné vyhlášky nebo nařízení, které jsou v rozporu se zákonem, nelze považovat za právní povinnosti a nelze tedy za ně ani ukládat sankce.⁵⁵

8.2.1 Přestupek

Přestupek je zaviněné jednání fyzické osoby starší 15 let. O přestupek se nejedná, pokud se zaviněného jednání dopustil podnikatel v souvislosti se svou podnikatelskou činností. Přestupek musí být výslovně jako přestupek v zákoně označen a zároveň nesmí jít o jiný správní delikt nebo o trestný čin. K odpovědnosti za přestupek stačí nedbalostní zavinění, pokud zákon výslovně nestanoví, že je potřeba zavinění úmyslného. Za přestupek se nepovažuje chování v nutné obraně, tedy chování, při kterém někdo odvrací přiměřeným způsobem přímo hrozící nebo trvající útok na zájem chráněný zákonem, nebo chování v krajní nouzi, což je chování, kdy někdo odvrací přiměřeným způsobem nebezpečí, které přímo hrozí zájmu, který je zákonem chráněn. Osoba, která byla v době spáchání přestupku nepřítomná, což znamená, že nebyla schopna pro duševní poruchu rozpoznat, že se dopouští porušování nebo ohrožování zákonem chráněného zájmu, nebo nebyla schopna své jednání ovládat, není za přestupek odpovědná.

Dle § 46 odst. 1 zákona o přestupcích je přestupkem proti pořádku ve věcech samosprávy porušení povinností, které jsou stanoveny v obecně závazných vyhláškách obcí v oblasti jejich samostatné působnosti. Objektem skutkové podstaty takového přestupku je pořádek v územní samosprávě, objektivní stránkou je porušení povinností, které stanoví obecně závazná vyhláška obce. Porušení povinností, které stanoví obecně závazná vyhláška, může spočívat např. v nedodržování čistoty na veřejných prostranstvích nebo nerespektování

---

⁵³ KADEČKA, Stanislav. *Právo obcí a krajů v České republice*. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2003. s. 235.

⁵⁴ GROSPÍČ, Jiří; SVOBODA, Karel. *Místní právní předpisy a jejich tvorba*. Vydání první. Praha : Vysoká škola ekonomická v Praze, Nakladatelství Oeconomica, 2005. s. 121.

⁵⁵ Viz Nález Ústavního soudu ze dne 5. 4. 1994, sp. zn. Pl. ÚS 8/93.

stanovených místních poplatků. Za přestupek proti porušení povinnosti stanovené v obecně závazné vyhlášce lze udělit pokutu až do výše 30 000 Kč. Pokuta je příjmem obce.

V případě porušení nařízení obce je přestupkem

- porušení povinností, které zákon o přestupcích vymezuje v § 21 - § 45.
- porušení jiných povinností než těch uvedených v § 21 - § 45, pokud jsou stanoveny nařízením obce.

V § 21 až § 45 zákona o přestupcích jsou uvedeny nejčastěji se vyskytující přestupky v jednotlivých oblastech státní správy. Jedná se zejména o přestupky proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích a o přestupky na úseku podnikání.

Obecná skutková podstata přestupku, tedy stanovení, že přestupkem je i porušení jiných povinností, než těch, které zákon výslovně uvádí, za předpokladu, že tyto povinnosti stanoví nařízení obce, dává možnost postihnout širší spektrum přestupků, protože není možné v zákoně stanovit všechny přestupky proti pořádku ve veřejné správě, které by mohly nastat.

Za přestupek, který byl spáchán porušením nařízení obce, lze uložit pokutu až do výše 30 000 Kč. Pokuta je příjmem obce.

Zákon o přestupcích zvlášť definuje skutkové podstaty přestupků proti veřejnému pořádku. Mezi tyto přestupky patří např. rušení nočního klidu, neoprávněné založení skládky a neuposlechnutí veřejné osoby při výkonu její pravomoci. I v tomto případě je v zákoně uvedena obecná skutková podstata přestupku proti veřejnému pořádku, a to ze stejného důvodu, jako bylo zmíněno výše, a to, že není možné vyjmenovat všechny přestupky proti veřejnému pořádku. Přestupkem proti veřejnému pořádku je i porušení jiných povinností, než které zákon výslovně uvádí, pokud jsou tyto povinnosti stanoveny ve zvláštních právních předpisech obcí a porušením těchto povinností je ohrožen či narušen veřejný pořádek.

Obec má ze zákona povinnost přestupek projednat. Projednáním přestupku obec vykonává státní správu v přenesené působnosti, i když se jedná o přestupek, který vznikl porušením povinností stanovených obecně závaznou vyhláškou vydanou v samostatné působnosti. Přestupek nemůže být projednán, pokud od jeho spáchání uběhl jeden rok. Řízení o přestupcích upravuje přestupkový zákon.

8.2.2 Správní delikt

O jiný správní delikt se jedná, pokud právní předpis obce poruší právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba při výkonu své podnikatelské činnosti. V tomto případě se jedná o odpovědnost objektivní, tedy odpovědnost bez ohledu na zavinění. Objektem skutkové podstaty správního deliktu jsou společenské vztahy a hodnoty, které jsou právním předpisem obce chráněny.

Obec je povinna správní delikt projednat. Projednání správního deliktu vede rada obce. V obcích, kde se rada obce nevolí, přísluší projednání správního deliktu starostovi. Rada obce může pověřit k projednání správního deliktu odbor obecního úřadu. *„Z praktického hlediska lze doporučit, aby rada obce možnost delegace své působnosti na příslušný odbor obecního úřadu využívala: pro takové řešení svědčí jednak to, že je vhodné nezatěžovat radu obce záležitostmi tohoto druhu a jednak jednodušší postup při řešení situace případné podjatosti.“*⁵⁶

Za porušení povinnosti stanovenou právním předpisem obce je možno uložit pokutu až do výše 200 000 Kč. Tato pokuta je příjmem obce.

Řízení o jiném správním deliktu upravuje správní řád. V zákoně je stanovena subjektivní promlčecí lhůta, která je jeden rok od doby, kdy se orgán obce o deliktu dozvěděl a objektivní promlčení lhůta, která znamená, že řízení lze zahájit nejpozději do dvou let, kdy k protiprávnímu jednání došlo.

---

⁵⁶ GROSPÍČ, Jiří; SVOBODA, Karel. *Místní právní předpisy a jejich tvorba*. Vydání první. Praha : Vysoká škola ekonomická v Praze, Nakladatelství Oeconomica, 2005. s. 125.

9. Dozor nad právními předpisy obcí

9.1 Dozor nad vydáváním správních aktů obcí v samostatné působnosti

Dozor nad vydáváním a obsahem obecně závazných vyhlášek obcí a dalších správních aktů v samostatné působnosti vykonává Ministerstvo vnitra České republiky. Tato pravomoc vyplývá z ustanovení zákona o obcích. Dozor Ministerstvo vnitra koná tam, kde obec realizovala svou samostatnou působnost. Předmětem dozoru jsou tedy výsledky realizace samostatné působnosti obcí, které mají nejen podobu obecně závazných vyhlášek, ale i usnesení, rozhodnutí a jiných opatření orgánu obce učiněných v samostatné působnosti. Dozor Ministerstvo vnitra vykonává následně, tedy až po přijetí obecně závazné vyhlášky.

Samotný výkon dozoru je omezen ústavními a zákonnými ustanoveními, kterými je chráněno právo na samosprávu před zásahy státu. Především se jedná o čl. 8 Ústavy, dle kterého se zaručuje samospráva územních samosprávních celků, čl. 101 odst. 4 Ústavy a na něj navazující § 7 zákona o obcích, který stanoví, že stát, resp. státní orgány, mohou do samostatné působnosti obce zasahovat jen způsobem, který zákon stanoví a pouze v případě, že je to nutné k ochraně zákona.

Cílem dozoru nad samostatnou působností obce je ověřit, jestli se obec při výkonu této působnosti řídila podmínkami, které stanoví zákon. Pokud bude zjištěno, že se obec těmito podmínkami neřídila, je úkolem dozoru zajistit nápravu, která spočívá v pozastavení účinnosti daného správního aktu a případné podání návrhu na zrušení.

9.1.2 Dozor nad obecně závaznými vyhláškami

Obecně závazné vyhlášky představují jednu z forem realizace samostatné působnosti obce. Tyto právní předpisy obsahují právní normy, které zakládají práva a ukládají povinnosti účastníkům určitých společenských vztahů. Dozor nad obecně závaznými vyhláškami je prováděn proto, aby bylo zjištěno, zda byly dodrženy zákonem stanovené obsahové i formální podmínky pro vydání obecně závazných vyhlášek. Mezi nejdůležitější podmínky patří podmínka souladu obecně závazných vyhlášek se zákonem a podmínka vyhlášení obecně závazné vyhlášky.

Výkon dozoru nad obecně závaznými vyhláškami je obvykle vykonáván z vlastního podnětu a předchází mu skutečnost, že obec je povinna dle zákona o obcích zaslat text vyhlášky ihned po jejím vyhlášení Ministerstvu vnitra. Dozor lze zahájit na základě vnějšího

podnětu dle správního řádu⁵⁷ nebo na základě výsledku kontroly samostatné působnosti obce vykonávané dle zákona o obcích⁵⁸.

Dozor nad obecně závaznými vyhláškami obcí probíhá ve dvou fázích. První fáze spočívá v tom, že pokud Ministerstvo vnitra na základě posouzení obecně závazné vyhlášky zjistí, že je celá nebo některé z jejích ustanovení v rozporu se zákonem, vyzve obec, aby zjedнала nápravu. Při zpracování výzvy k nápravě postupuje Ministerstvo vnitra podle správního řádu. Zákon o obcích nestanoví náležitosti, které by výzva měla obsahovat. Z důvodu zachování právní jistoty by výzva měla být učiněna písemně a měla by obsahovat označení obecně závazné vyhlášky, její právní rozbor a uvedení důvodů, proč je daná vyhláška v rozporu se zákonem. Ministerstvo vnitra by dále mělo ve výzvě doporučit nejvhodnější způsob zjednání nápravy obecně závazné vyhlášky a poučit obec o možných důsledcích v případě, že náprava zjednána nebude. Obec má 60 denní lhůtu na to, aby zjedнала nápravu. Tato lhůta začíná běžet následujícím dnem po dni, kdy byla výzva doručena.

Obec má dvě možnosti, jak může nápravu zjednat, a to obecně závaznou vyhlášku změnit nebo ji zrušit. V obou případech Ministerstvo vnitra následně posuzuje, jakým způsobem obec nápravu učinila. Obec je tedy povinna Ministerstvu vnitra poskytnout novou vyhlášku, která ruší nebo mění původní vyhlášku, která byla předmětem dozoru, usnesení a zápis z jednání zastupitelstva obce, kde byla nová vyhláška schválena a dokumenty prokazující, že vyhlášení obecně závazné vyhlášky na úřední desce probíhalo v souladu se zákonem.

Pokud obec nápravu ve lhůtě 60 dnů nezjedná, nastupuje druhá fáze dozoru, při které Ministerstvo vnitra rozhodne o pozastavení účinnosti obecně závazné vyhlášky. Aby byla zachována zásada minimálního zásahu do oblasti samosprávy, není vždy bezpodmínečně nutné pozastavovat účinnost celé vyhlášky, je možné přistoupit k pozastavení účinnosti pouze některých ustanovení. Proces pozastavení účinnosti se řídí ustanoveními správního řádu. Ministerstvo vnitra vydává rozhodnutí o pozastavení účinnosti vyhlášky. Součástí tohoto rozhodnutí je také stanovení přiměřené lhůty, během které musí obec zjednat nápravu. Délku lhůty stanoví Ministerstvo vnitra po úvaze. Při stanovení délky lhůty je třeba přihlídnout k okolnostem konkrétního případu, možnostem obce, stanovisku obce k této situaci a především k míře závažnosti rozporu obecně závazné vyhlášky se zákonem. Lhůta začíná

---

⁵⁷ Viz § 42 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.

⁵⁸ Viz § 129 a násl. zákona č. 128/2000 Sb., o obcích.

běžet následující den po dni, kdy rozhodnutí o pozastavení účinnosti obecně závazné vyhlášky nabylo právní moci.

Účinnost obecně závazné vyhlášky obce je pozastavena okamžikem, kdy je rozhodnutí Ministerstva vnitra obci doručeno. Obecně závazná vyhláška zůstává i po pozastavení účinnosti nadále platná, je stále součástí právního řádu, ale již ji není možné aplikovat, tzn., není možné na jejím základě ukládat povinnosti a za jejich nedodržení ukládat sankce. Rozhodnutí o pozastavení účinnosti obecně závazné vyhlášky obec vyvěsí na úřední desku svého obecního úřadu. Obec je oprávněna proti rozhodnutí o pozastavení účinnosti vyhlášky podat opravný prostředek – rozklad. Rozklad je nutno podat do 15 dnů od doručení rozhodnutí obci. Podání rozkladu nemá odkladný účinek, tzn., že i když obec rozklad jako opravný prostředek podá, účinnost obecně závazné vyhlášky je pozastavena. O podaném rozkladu rozhoduje dle správního řádu ministr vnitra, který napadené rozhodnutí změní, zruší, nebo rozklad zamítne.

Pokud během lhůty, kterou Ministerstvo vnitra obci stanovilo, obec zjedná nápravu, je povinna sdělit Ministerstvu vnitra, jak při zjednání nápravy postupovala, poskytnout mu k posouzení novou obecně závaznou vyhlášku, zápis z jednání zastupitelstva, usnesení zastupitelstva a dokumenty dokazující, že byla vyhláška řádně vyhlášena vyvěšením na úřední desce obecního úřadu. Poté je Ministerstvo vnitra povinno rozhodnutí o pozastavení účinnosti vyhlášky zrušit.

Pokud by nastala situace, kdy by obecně závazná vyhláška byla v rozporu s lidskými právy a základními svobodami, je možné vynechat první fázi dozoru, tedy výzvu k zjednání nápravy. Ministerstvo vnitra může v takovém případě rovnou přistoupit k pozastavení účinnosti obecně závazné vyhlášky, protože rozpor obecně závazné vyhlášky s lidskými právy a základními svobodami představuje natolik závažné ohrožení, že je třeba zakročit okamžitě. *„Kategorie zřejmého rozporu vyhlášky s lidskými právy a základními svobodami je neurčitá a v praxi obtížně interpretovatelná. Lze pod ní podřadit např. negativní dopad vyhlášky na rozsáhlý okruh adresátů, kterým působí újmu, přičemž o hodnocení jejich rozporů se zákonem není pochybností, příkladem může být rovněž postup obce, jejíž zastupitelstvo opakovaně přijímá vyhlášku obsahově totožnou s vyhláškou, která je již předmětem dozoru. Přesnější vymezení případů spadajících pod tuto kategorii však poskytne až rozhodovací praxe Ministerstva vnitra“*⁵⁹

---

⁵⁹ ŠEMORA, Vítězslav. *Dozor a kontrola nad samostatnou a přenesenou působností svěřenou orgánům obcí, krajů a hlavního města Prahy*. Praha : Linde Praha, a.s., 2007. s. 29.

Pokud zastupitelstvo obce nezjedná nápravu ve lhůtě, která byla určena v rozhodnutí o pozastavení účinnosti obecně závazné vyhlášky a současně nepodá proti rozhodnutí rozklad v zákonné lhůtě 15 dní, podá Ministerstvo vnitra k Ústavnímu soudu návrh na zrušení obecně závazné vyhlášky obce. Tento návrh musí Ministerstvo vnitra podat do 30 dnů od okamžiku uplynutí lhůty pro podání rozkladu. V tomto případě se jedná o pořádkovou lhůtu. To znamená, že pokud Ministerstvo vnitra během této lhůty návrh na zrušení nepodá, není tím znemožněno podat návrh později. Nicméně Ústavní soud vyslovil názor, že v případě nedodržení této 30 denní lhůty dochází k obnovení účinnosti vyhlášky⁶⁰. V případě, že obec podá rozklad, je Ministerstvo vnitra oprávněno podat návrh na zrušení obecně závazné vyhlášky ve 30 denní lhůtě od právní moci rozhodnutí, kterým se rozklad zamítá.

Pokud zastupitelstvo obce zjedná nápravu obecně závazné vyhlášky až poté, co návrh na její zrušení podalo Ministerstvo vnitra Ústavnímu soudu, ale předtím než o návrhu Ústavní soud rozhodl, musí obec informovat Ministerstvo vnitra i Ústavní soud o provedeném zjednání nápravy. Do 15 dnů poté, co Ministerstvo vnitra informaci o nápravě obecně závazné vyhlášky a novou vyhlášku obdrželo, zruší rozhodnutí o pozastavení účinnosti obecně závazné vyhlášky. Toto rozhodnutí obec vyvěsí na úřední desku.

9.2 Dozor nad vydáváním správních aktů v přenesené působnosti

Zákon o obcích upravuje problematiku dozoru nad přenesenou působností, která byla orgánům obcí svěřena. Předmětem dozoru jsou správní akty, které jsou výsledkem výkonu přenesené působnosti. Jedná se o nařízení, usnesení, rozhodnutí a jiná opatření orgánu obce v přenesené působnosti. Dozor nad přenesenou působností, která byla orgánům obcí svěřena, vykonávají v přenesené působnosti krajské úřady, které při výkonu dozoru nepostupují dle správního řádu. Výjimkou jsou ustanovení upravující základní zásady činnosti správních orgánů. Dozor probíhá až následně, tedy až poté, co byl správní akt obce přijat.

Cílem dozoru je zjistit, jestli obec při výkonu přenesené působnosti dodržela podmínky stanovené zákonem a v případě, že se obec těmito podmínkami neřídila, zjednat nápravu a případně podat návrh na zrušení.

---

⁶⁰ Viz náleží Ústavního soudu ze dne 25. 1. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 9/04.

9.2.1 Dozor nad nařízenými

Nařízení je forma realizace přenesené působnosti. Nařízení představuje výsledek využití pravomoci rady obce, které je zakotveno v Ústavě⁶¹ a zákoně o obcích⁶². V případě, kdy není rada obce zřízena, je oprávněno k vydání nařízení zastupitelstvo obce⁶³.

Stejně jako obecně závazné vyhlášky, i nařízení obsahují právní normy, které zakládají práva a ukládají povinnosti konkrétním subjektům. Cílem dozoru nad nařízenými obcí je zjistit, zda byly dodrženy podmínky pro jejich vydávání, které stanoví zákon o obcích. Jednou z nejdůležitějších podmínek je nutnost souladu nařízení se zákonem a dalším právním předpisem.

Dozor je vykonáván nejčastěji z vlastního podnětu a souvisí s povinností obce zasílat text nařízení příslušnému krajskému úřadu, a to neprodleně po dni vyhlášení nařízení. Dozor je možné zahájit podle správního řádu i na základě vnějšího podnětu nebo v důsledku výsledku kontroly přenesené působnosti obcí.⁶⁴

Dozor nad nařízenými obcí probíhá, stejně jako u dozoru nad obecně závaznými vyhláškami, ve dvou fázích. O první fázi se jedná, pokud příslušný krajský úřad dojde k názoru, že nařízení nebo některé z jeho ustanovení jsou v rozporu se zákonem nebo jiným právním předpisem a vyzve danou obec, aby zjedнала nápravu. Výzva by měla být učiněna písemně a v rámci zachování právní jistoty by měla obsahovat označení nařízení, právní rozbor nařízení a odůvodnění zjištěného rozporu se zákonem nebo jiným právním předpisem. Krajský úřad měl ve výzvě uvést doporučení nejvhodnějšího způsobu nápravy a poučení o možných důsledcích, pokud obec nápravu nezjedná. Dále je vhodné ve výzvě obec informovat, že zákonná lhůta na zjednání nápravy je 60 dní a začíná běžet následujícím dnem po dni doručení výzvy. Obec nápravu zjedná tak, že nařízení změní či zruší. Aby krajský úřad mohl posoudit, jakým způsobem byla náprava zjednána, je třeba, aby mu krajská obec zaslala nařízení, které ruší či mění nařízení, které je předmětem dozoru, příp. usnesení rady obce a zápis z jejího jednání, na kterém bylo nové nařízení schváleno, a podklady, které prokazují, že vyhlášené nařízení probíhalo zákonným způsobem.

V případě, že k nápravě v zákonné lhůtě nedojde, příslušný krajský úřad rozhodnutím, jehož součástí je stanovení lhůty ke zjednání nápravy, pozastaví účinnost dozorovaného nařízení či některého jeho části. Účinnost nařízení je pozastavena doručením rozhodnutí

---

⁶¹ Viz čl. 79 odst. 3 Ústavy.

⁶² Viz § 11, § 61 a § 102 zákona č. 128/200 Sb., o obcích.

⁶³ Viz § 84 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích.

⁶⁴ Viz § 129 a násl. zákona č. 128/2000 Sb., o obcích.

krajského úřadu obci a obec je povinna toto rozhodnutí vyvěsit na úřední desce. Lhůtu ke zjednání nápravy stanoví krajský úřad na základě svého uvážení a vzhledem k okolnostem konkrétního případu. Počátek běhu lhůty je následující den poté, co rozhodnutí krajského úřadu o pozastavení účinnosti vyhlášky nabylo právní moci.

Vzhledem k tomu, že krajský úřad až na výjimky uvedené výše, nepostupuje při výkonu dozoru podle správního řádu, „a skutečnosti, že předmětem výkonu dozoru je u nařízení obce její přenesená působnost, tj. není třeba chránit právo obce na samosprávu jako je tomu u dozoru dle § 123 a § 124 zákona o obcích, nelze proti rozhodnutí příslušného krajského úřadu podat opravný prostředek.“⁶⁵

V případě, že rada obce zajistí ve stanovené lhůtě nápravu nařízení, krajský úřad vydá rozhodnutí o pozastavení účinnosti, a to neprodleně poté, co obdržel od obce informaci o zjednání nápravy spolu s novým nařízením.

První fázi dozoru, tj. výzvu k zjednání nápravy, je stejně jako v případě dozoru nad obecně závaznými vyhláškami možné vynechat, pokud nařízení bude v rozporu s lidskými právy a základními svobodami. V tomto případě je možné přistoupit přímo k rozhodnutí o pozastavení účinnosti nařízení obce. Rozpor vyhlášky s lidskými právy a základními svobodami lze, podobně jako u obecně závazných vyhlášek, jen těžko interpretovat. I v tomto případě je rozporem s lidskými právy a základními svobodami myšlen negativní dopad nařízení obce na široký okruh adresátů, kterým je nařízením způsobena újma.

Pokud rada obce ve stanovené lhůtě nezjedná nápravu, ředitel krajského úřadu je oprávněn podat návrh na zrušení nařízení obce, a to do 30 dnů od uplynutí lhůty ke zjednání nápravy. Nedodržení 30 denní lhůty zapříčiní obnovení účinnosti nařízení obce⁶⁶.

Zákon o obcích pamatuje i na situaci, kdy rada obce zřídí nápravu nařízení až poté, co ředitel krajského úřadu podal návrh na zrušení nařízení Ústavnímu soudu, ale tento ještě nerozhodl. V tomto případě je obec povinna informovat o nápravě krajský úřad i Ústavní soud. Krajský úřad do 15 dnů poté, co obdrží informaci o zjednání nápravy a text nového nařízení, zruší rozhodnutí o pozastavení účinnosti nařízení.

---

⁶⁵ ŠEMORA, Vítězslav. *Dozor a kontrola nad samostatnou a přenesenou působností svěřenou orgánům obcí, krajů a hlavního města Prahy*. Praha : Linde Praha, a.s., 2007. s. 42.

⁶⁶ Viz nálezy Ústavního soudu ze dne 25. 1. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 9/04.

9.3 Řízení před Ústavním soudem

Ústavní soud je oprávněn posuzovat zákonnost a ústavnost právních předpisů obce a dle Ústavy⁶⁷ rozhoduje o zrušení právních předpisů obce nebo jejich jednotlivých ustanovení, pokud jsou v rozporu se zákonem. Kromě subjektu, který právní předpis vydal, což je tomto případě obec, je Ústavní soud jediný, kdo může právní předpis obce zrušit.

O zrušení právního předpisu obce rozhoduje Ústavní soud v plénu složeného ze všech 15 soudců.

9.3.1 Účastníci řízení

Účastníky řízení o zrušení právního předpisu obce jsou navrhovatel a ten, kdo právní předpis, jehož zrušení je navrhováno, vydal. V případě právního předpisu obce, bude účastníkem obec, neboť ona je subjektem, který vydal právní předpis.

Návrh na zrušení právního předpisu územní samosprávy je oprávněno dle zákona o Ústavním soudu⁶⁸ podat několik subjektů. Jedná se o následující subjekty:

- vláda.
- skupina minimálně 25 poslanců.
- skupina minimálně 10 senátorů.
- senát Ústavního soudu v souvislosti s rozhodováním o ústavní stížnosti.
- plénum Ústavního soudu v souvislosti s rozhodováním o ústavní stížnosti.
- osoba, která podala ústavní stížnost.
- Veřejný ochránce práv.
- Ministerstvo vnitra vůči obecně závazným vyhláškám obce.
- ředitel krajského úřadu vůči nařízením obcí.

Tříčlenný senát Ústavního soudu je aktivně legitimován k podání návrhu na zrušení právního předpisu obce pouze v souvislosti s rozhodováním o ústavní stížnosti. To nastane v případě, že senát Ústavního soudu v řízení o ústavní stížnosti zjistí, že právní předpis obce, který byl uplatněn, a tímto uplatněním vznikla skutečnost, která je předmětem ústavní stížnosti, je v rozporu se zákonem. Senát následně řízení o ústavní stížnosti usnesením přeruší a podá plénu návrh na kontrolu právních předpisů.

---

⁶⁷ Viz čl. 87 odst. písm. b) Ústavy České republiky.

⁶⁸ Viz § 64 odst. 2 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu.

„Aktivní legitimace pléna Ústavního soudu k podání návrhu na kontrolu norem je eventuality spíše teoretickou. Hypoteticky o něm uvažovat by bylo možné zejména při rozhodování pléna Ústavního soudu o ústavní stížnosti, o níž by nerozhodl senát, protože žádný z návrhů na usnesení nezískal většinu hlasů [§ 11 odst. 2 písm. f) ÚS], nebo ve věcech, které by si plénum vyhradilo k rozhodování podle § 11 odst. 2 písm. h) ÚS.“⁶⁹

Dle zákona o Ústavním soudu má možnost podat návrh na zrušení právního předpisu obce i Veřejný ochránce práv. Jak ale vyplývá ze zákona o Veřejném ochránci práv⁷⁰, jeho působnost se vztahuje na orgány územních samosprávných celků v přenesené působnosti, nikoliv na samostatnou působnost obcí. *„Bude věcí příští judikatury Ústavního soudu, zda v rámci interpretace § 64 odst. 2 písm. f) ÚS bude vycházet z jeho doslovného znění a připustí aktivní legitimaci Veřejného ochránce práv i ve vztahu k obecně závazným vyhláškám, obcí, krajů a hlavního města Prahy, nebo bude vycházet z již uvedeného ustanovení § 1 odst. 2 VeřOchr, a připustí aktivní legitimaci pouze v rozsahu jeho zákonem vymezené působnosti.“⁷¹*

9.3.2 Řízení

Řízení je zahájeno dnem, kdy byl návrh na zahájení řízení doručen Ústavnímu soudu. Návrh musí být písemný a musí z něj být patrné, kdo jej činí, které věci se týká, co sleduje a dále musí být uveden datum a podpis. V návrhu je třeba vylíčit skutečnosti, označit důkazy. Navrhovatel musí uvést, jaký konkrétní právní předpis územní samosprávy navrhuje zrušit. Navrhovatel se musí uvést, s jakým ustanovením Ústavy, ústavního zákona či zákona je právní předpis v rozporu

Návrh na zahájení řízení obecně není přípustný ze dvou důvodů. Prvním důvodem je, že Ústavní soud ve věci již rozhodl nálezem (res iudicata). Druhým důvodem je, že Ústavní soud v téže věci jedná (překážka litispendence). Dalšími, speciálními, důvody nepřípustnosti návrhu jsou situace, kdy právní předpis samosprávy, jehož zrušení je navrhováno, pozbyl platnosti před doručením návrhu Ústavnímu soudu nebo nebyl dosud vyhlášen zákonem stanoveným způsobem. Návrh je také nepřípustný, pokud ústavní zákon nebo zákon, se kterým je právní předpis samosprávy dle návrhu v rozporu, pozbyl před doručením návrhu Ústavnímu soudu platnosti nebo nebyl dosud vyhlášen ve Sbírce zákonů. Zákon o Ústavním

---

⁶⁹ FILIP, Jan; HOLLÄNER, Pavel; ŠIMIČEK, Vojtěch. *Zákon o Ústavním soudu : komentář*. 1. vydání. Praha : C.H.Beck, 2001. s. 237.

⁷⁰ Viz § 1 odst. 2 zákona č. 349/1999 Sb., o Veřejném ochránci práv.

⁷¹ FILIP, Jan; HOLLÄNER, Pavel; ŠIMIČEK, Vojtěch. *Zákon o Ústavním soudu : komentář*. 1. vydání. Praha : C.H.Beck, 2001. s. 241.

soudu zde hovoří o platnosti právního předpisu. Z tohoto ustanovení lze dovodit, že je možné podat i návrh na zrušení obecně závazné vyhlášky, která ještě nenabyla účinnosti, ale již je součástí právního řádu a byla tedy odpovídajícím způsobem vyhlášena a je platná.

Návrh, který dojde Ústavnímu soudu je nejprve přidělen soudci zpravodaji dle rozpisu práce. Přidělování došlých návrhů dle rozpisu práce je garancí zákonnosti a nezávislosti a respektováním práva na spravedlivý proces. Soudce zpravodaj může navrhnout odmítnutí došlého návrhu bez ústního jednání, a to z následujících důvodů:

- Ve stanovené lhůtě nebyly odstraněny vady.
- Návrh byl podán zjevně neoprávněnou osobou.
- Ústavní soud není k projednání návrhu příslušný.
- Návrh nebyl podán ve stanovené lhůtě, v případě, že se jedná o návrh podaný s ústavní stížností.

V případě, že návrh nebyl odmítnut, zašle soudce zpravodaj návrh ostatním účastníkům a pro plénum Ústavního soudu vyhotoví zprávu, která obvykle obsahuje i návrh řešení. Ústavní soud je povinen návrh projednat. Plénum rozhoduje ve veřejném jednání. Z důvodu ochrany mravnosti nebo ochrany státního či služebního tajemství je možné jednání neveřejné. Za předpokladu, že účastníci souhlasí a není potřeba dále projednávanou věc objasňovat, není nutné jednání vůbec. Při jednání účastníci ústně přednesou svá písemná vyjádření a mohou se k věci vyjádřit. Po skončení jednání se koná porada, která je neveřejná a probíhá hlasování o nález.

9.3.2 Nález

Plénum Ústavního soudu rozhoduje nálezem, který je přijat nadpoloviční většinou přítomných soudců. Zároveň platí, že je nutná přítomnost minimálně 10 soudců z celkového počtu 15. Všichni přítomní soudci musí hlasovat, nelze se zdržet hlasování.

Nález je vyhlášen veřejně a to i v případě, že se jednání neuskutečnilo nebo bylo neveřejné. Nálezem plénum návrh zamítne, pokud dojde k názoru, že nejsou dány důvody pro zrušení právního předpisu obce. Pokud dospěje k názoru, že jsou důvody ke zrušení, nálezem právní předpis samosprávy zruší. Nález rušící právní předpis obce je vždy zveřejněn ve Sbírce zákonů a právní předpis je zrušen ke dni, který je stanoven v nález. Z důvodu zachování právní jistoty nelze zrušit právní předpis zpětně.

10. Obecně závazné vyhlášky regulující veřejný pořádek

Oblast veřejného pořádku a jeho regulace obecně závaznými vyhláškami je značně problematická. Už samotný pojem veřejný pořádek je pojmem neurčitým a těžko definovatelným. Obecně lze za veřejný pořádek označit stav, kdy panuje klid, řád a bezpečí. Veřejný pořádek je také chápán jako souhrn pravidel chování, která musí být dodržována, aby bylo zachováno spořádané a klidné soužití ve společnosti.

K zabezpečení záležitostí místního pořádku jsou oprávněny obce dle zákona o obcích. Obec má možnost stanovit obecně závaznou vyhláškou určitá pravidla chování a zakázat chování, které považuje za škodlivé. V každém případě platí, že obec nemůže obecně závaznou vyhláškou upravit oblast, jejíž úprava je vyhrazena zákonu.

Mezi oblasti, které lze obecně závaznou vyhláškou regulovat, patří:⁷²

- Hluk a rušení nočního klidu.
- Konzumace alkoholu na veřejných prostranstvích.
- Používání zábavné pyrotechniky na veřejných prostranstvích.
- Stanovení podmínek pro pořádání veřejnosti přístupných akcí.
- Znečištění ulic a jiných veřejných prostranství.
- Rozdělávání a udržování otevřených ohňů.
- Ochrana a údržba veřejné zeleně.
- Stanovení pravidel pro pohyb a vstup psů a jiných zvířat.
- Žebrání.
- Prostituce.
- Výherní hrací přístroje.
- Jízda na skateboardech a kolečkových bruslích na veřejných prostranstvích, která nejsou pozemními komunikacemi.
- Provoz zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti.
- Nepovolené vylepování plakátů.
- Malování po zdech (graffiti).

---

⁷² *Oblasti veřejného pořádku ve vztahu k možnostem jejich regulace obecně závaznými vyhláškami obcí.* Praha : Odbor dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra, 2011. Dostupné z WWW: <www.mvcr.cz/odk>.

Naopak není možné obecně závaznou vyhláškou regulovat:⁷³

- Kouření na veřejných prostranstvích.
- Provoz zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti, tedy vydávat provozní řády knihoven, koupališť, apod. formou obecně závazné vyhlášky.
- Jízda na skateboardech a kolečkových bruslích na veřejných prostranstvích, která jsou pozemními komunikacemi.

Dále existují oblasti, u kterých nelze jednoznačně určit, zda je možné je obecně závaznými vyhláškami regulovat či nikoliv. Jedná se o problematiku provozní doby pohostinských zařízení a problematiku boje proti přenosným nemocem a hlodavcům.

K úpravě provozní doby pohostinských zařízení obce v samostatné působnosti dle názoru Ústavního soudu zmocněny nejsou, i když by se jednalo o úpravu v souvislosti s ochranou veřejného pořádku. Ústavní soud konstatoval, že obec nemá pravomoc upravovat provozní dobu pohostinských zařízení a tím zasahovat do podnikatelských aktivit, i když by záměrem byla ochrana veřejného pořádku a nočního klidu.

Co se týče boje proti přenosným nemocem a hlodavcům, může obec vydat obecně závaznou vyhlášku, kterou nařídí pro území obce nebo jeho část k ochraně zdraví před vznikem a šířením infekčních onemocnění provedení speciální ochranné dezinfekce a deratizace, a to na základě zmocnění v § 96 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví. Obec může speciální ochranou dezinfekci a deratizaci nařídít jen v případě, že v obci došlo ke zvýšenému výskytu živočichů, kteří přenášejí infekční onemocnění, a existuje riziko ohrožení lidského zdraví. Nařízení speciální ochranné deratizace s několikaměsíčním předstihem, a aniž by byl v obci zaznamenán zvýšený výskyt hlodavců, je bezpředmětné. Z názoru Ústavního soudu vyplývá, že nařízení speciální ochranné deratizace je nástroj pro aktuální řešení problému a k zásahu má tedy dojít v nejkratším termínu od zjištění zvýšeného počtu hlodavců.

---

⁷³ *Oblasti veřejného pořádku ve vztahu k možnostem jejich regulace obecně závaznými vyhláškami obcí.* Praha : Odbor dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra, 2011. Dostupné z WWW: <www.mvcr.cz/odk>.

10.1 Hluk a rušení nočního klidu v judikatuře Ústavního soudu

Rušení nočního klidu a obtěžování hlukem je obecně upraveno v zákoně č. 200/1990 Sb., o přestupcích a v zákoně č. 40/1964 Sb., občanský zákoník. V případě, že by se jednalo o hluk či vibrace dlouhodobého charakteru, které souvisí s podnikatelskou nebo výrobní činností, bude tato problematika upravována zákonem č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví. I přes zákonnou úpravu ve výše uvedených právních předpisech, mají obce možnost upravit oblast rušení nočního klidu a používání hlučných zařízení v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou.

10.1.1 Jednotlivé nálezy týkající se problematiky hluku a rušení nočního klidu

V nálezu Pl. ÚS 44/06 Ústavní soud vyjádřil názor, že obec může omezit v ranních a nočních hodinách práce se zařízeními, která způsobují hluk. Obec vyhláškou činnosti nezakázala, ale pouze omezila. Z nálezu Ústavního soudu vyplývá, že obec není oprávněna zakázat používání zařízení způsobujících hluk delší časový úsek (např. celý pracovní den, celý víkend), ale může jejich používání přiměřeným způsobem omezit. Tedy např. zakázat používání hlučných zařízení v brzkých ranních hodinách či v neděli, a to za předpokladu, že je jejich používání možné v sobotu apod. Ústavní soud konstatoval, že pokud obec určí dobu nočního klidu a stanoví pro ni omezení přiměřeného charakteru, nepřekročí tím meze určené zákonem o obcích⁷⁴. Pojem noční klid není v zákoně vymezen a jeho vymezení obecně závaznou vyhláškou je dle Ústavního soudu užitečné.

V nálezu Pl. ÚS 35/06 se Ústavní soud zabýval otázkou hluku způsobeného veřejnou produkcí hudby. Konstatoval, že zákaz nepřiměřeným způsobem obtěžovat občany veřejnou produkcí hudby, tedy např. produkcí hudby z diskoték a podobných akcí, a provozovateli zařízení či organizátorovi akce uložená povinnost zajistit dodržování tohoto zákazu, je zcela legitimní. Obec může dle názoru Ústavního soudu vymežit dobu nočního klidu odlišně v pracovních dnech a dnech pracovního klidu. V tomto nálezu dále Ústavní soud vyjádřil názor, že obec může stanovit povinnosti, aby zajistila veřejný pořádek nejen na veřejných

---

⁷⁴ Viz § 10 písm. a) a písm. b) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích.

prostranstvích, ale i na jiných místech, pokud se následky činností odehrávajících se na těchto jiných místech, projevují na veřejných prostranstvích nebo narušují veřejný pořádek v obci.

Problematikou rušení nočního klidu hudbou ze zábavních podniků se Ústavní soud zabýval i v nálezu zn. Pl. ÚS 46/06. Zde Ústavní soud vyjádřil názor, že uložení povinnosti zábavním podnikům, které spočívá v jejich zajištění takovým způsobem, aby nerušily svým provozem občany, kteří žijí v blízkém okolí, je zcela legitimní. Ústavní soud konstatoval, že v tomto případě nebylo cílem obecně závazné vyhlášky chránit před nadlimitním hlukem, ale cílem bylo omezit hluk, i když zdraví neškodlivý, aby mohla být místa sousedící se zábavními podniky nerušeně užívána. V tomto nálezu Ústavní soud také konstatoval, že ustanovení obecně závazné vyhlášky, které zakazuje rušení nočního klidu zvířetem, je v kolizi s § 47 odst. 1 písm. b) zákona o přestupcích, proto toto ustanovení zrušil.

11. Závěr

Právní předpisy územní samosprávy tvoří důležitou součást právního řádu České republiky. Zejména obecně závazné vyhlášky, které jsou výsledkem realizace práva na samosprávu, jsou chápány jako důležitý prvek nutný k fungování právního státu založeného na demokratických principech.

Oblast vydávání a působnosti obecně závazných vyhlášek je ovlivněna i judikaturou Ústavního soudu. Ústavní soud má pravomoc kontrolovat ústavnost obecně závazných vyhlášek, přezkoumávat je a tím zasahovat do problematiky těchto právních předpisů. Judikatura Ústavního soudu ale není neměnná. Poměrně dlouhou dobu se vyskytovaly rozdílné názory na potřebnost zmocnění při vydávání obecně závazných vyhlášek. Rozpory byly zejména v tom, zda je potřeba k vydávání obecně závazných vyhlášek, které stanoví adresátům povinnosti, zmocnění obsažené ve zvláštním zákoně, či zda je dostačující zmocnění plynoucí z čl. 104 odst. 3 Ústavy České republiky. Ústavní soud dlouho zastával názor, že výslovné zákonné zmocnění je nezbytné. Zároveň se však Ústavní soud vyjádřil, že obecně závazné vyhlášky jsou originálním právním předpisem. Je proto otázkou, zda nebyly tyto dva názory Ústavního soudu ve vzájemném rozporu. V roce 2007 došlo k zásadnímu rozhodnutí Ústavního soudu, který se ve svém nálezu odklonil od dosavadní judikatury a vyjádřil názor, že k vydávání obecně závazných vyhlášek postačí ústavní zmocnění a žádné další již není třeba. Tímto nálesem Ústavního soudu došlo, dle mého názoru k posílení postavení obcí, jakožto základních jednotek územní samosprávy.

Nařízením obcí jako projevu výkonu přenesené působnosti je v judikatuře Ústavního soudu ale i obecně věnována menší pozornost než problematice obecně závazných vyhlášek. Jejich právní úprava však není o to méně problematická. Obce jsou oprávněny vykonávat přenesenou působnost pouze, pokud tak stanoví zákon. Není tedy možná tzv. subdelegace, tedy zmocnění jiné než zákonné. Nejvíce rozporuplných názorů v oblasti nařízení obcí vyvolává fakt, že obec může v rámci přenesené působnosti vydávat tržní řád, a to formou nařízení obce. Až do novely živnostenského zákona spadala tato problematika do působnosti samostatné a tento názor sdílel i Ústavní soud. Důvody, proč se zákonodárce rozhodl danou oblast svěřit do působnosti přenesené, nevyplývají ani z důvodové zprávy.

Resumé

Local law is an important part of Czech law. In particular, the generally binding ordinances are the result of realization of the right to self-government. They are seen as an important element that is necessary for the rule of law and principles of democracy. The scope of the generally binding ordinances is influenced by the Constitutional Court. The scope of the generally binding ordinances is influenced by the Constitutional Court. The Constitutional Court has the power to control the constitutionality of generally binding ordinances and to review them. Jurisprudence of the Constitutional Court is not consistent. There have been different views for a long time: Is special law empowerment necessary for issuing generally binding ordinances or not? In 2007, Constitutional Court formulated, that special law empowerment is not necessary. The constitutional mandate is sufficient for issuing the generally binding ordinances.

Regulations of municipalities are a manifestation of delegated powers. The Constitutional Court deals with regulations less than generally binding ordinances, but legislation of regulations is not much less problematic. The regulations may be issued only on the basis of the law. Sub – delegation is unallowable.

Seznam použitých zdrojů

Literatura

BALÍK, Stanislav. *Komunální politika : Obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha : Grada Publishing, a. s., 2009. 256 s. ISBN 978-80-247-2908-4.

FILIP, Jan; HOLLÄNER, Pavel; ŠIMIČEK, Vojtěch. *Zákon o Ústavním soudu : komentář*. 1. vydání. Praha : C.H.Beck, 2001. 518 s. ISBN 80-7179-340-X.

GERLOCH, Aleš. *Řízení před Ústavním soudem*. Praha : Prospektrum Praha, 1996. 128 s. ISBN 80-7175-033-6.

GERLOCH, Aleš. *Teorie práva*. Plzeň : Aleš Čeněk, s.r.o., 2009. 308 s. ISBN 978-80-7380-233-2.

GROSPÍČ, Jiří; SVOBODA, Karel. *Místní právní předpisy a jejich tvorba*. Vydání první. Praha : Vysoká škola ekonomická v Praze, Nakladatelství Oeconomica, 2005. 138 s. ISBN 80-245-0892-3.

GROSPÍČ, Jiří; LOUDA, Tomáš; VOSTRÁ, Lenka. *Územní samospráva v České republice a Evropě : Sborník příspěvků z mezinárodní konference "Územní samospráva v České republice a Evropě. Její problémy a perspektivy v XXI. století."*. Plzeň : Aleš Čeněk, s.r.o., 2007. 423 s. ISBN 978-80-7380-028-4.

HENDRYCH, Dušan. *Správní právo : obecná část*. 6. vyd. Praha : C. H. Beck, 2006. 822 s. ISBN 80-7179-442-2.

HORZINKOVÁ, Eva; NOVOTNÝ, Vladimír. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. Plzeň : Aleš Čeněk, 2008. 234 s. ISBN 978-80-7380-096-3.

KADEČKA, Stanislav. *Právo obcí a krajů v České republice*. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2003. 425 s. ISBN 80-7179-794-4.

KADEČKA, Stanislav; PRŮCHA, Petr. *Správní právo - obecná část : Multimediální učební text*. Brno : Masarykova univerzita, 2008. 74 s. ISBN 978-80-210-4588-0.

KNAPP, Viktor. *Teorie práva*. Vydání první. Praha : C.H.Beck, 1995. 247 s. ISBN 80-7179-028-1.

KOUDELKA, Zdeněk. *Obecně závazné vyhlášky*. Praha : Linde Praha, a. s., 2000. 279 s. ISBN 80-8201-202-9.

KOUDELKA, Zdeněk. *Obecní samospráva : Zákon o obcích v komentovaném znění*. Brno : Nakladatelství Doplněk, 2006. 96 s. ISBN 80-7239-193-3.

KOUDELKA, Zdeněk. *Právní předpisy samosprávy*. 2. aktualizované a přepracované vydání. Praha : Linde Praha a.s., 2008. 346 s. ISBN 978-80-7201-690-7.

KOUDELKA, Zdeněk. *Průvodce územní samosprávou po 1.1.2003*. Praha : Linde Praha, a. s., 2003. 237 s. ISBN 80-7201-403-X.

KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha : Linde Praha, a. s., 2007. 399 s. ISBN 978-80-7201-665-5.

KOUDELKA, Zdeněk; ONDRUŠ, Radek; PRŮCHA, Petr. *Zákon o obcích (obecní zřízení) : komentář*. Praha : Linde Praha, a. s., 2005. 447 s. ISBN 80-7201-525-7.

KOPECKÝ, Martin. *Právní postavení obcí a krajů-základy komunálního práva*. Vydání první. Praha : Wolters Kluwer ČR a.s., 2010. 392 s. ISBN 978-80-7357-561-8.

LOUDA, Tomáš; GROSPÍČ, Jiří; VOSTRÁ, Lenka. *Modernizace veřejné správy v Evropě a České republice : Sborník příspěvků z workshopu s mezinárodní účastí Praha, 22. - 23. 11. 2005*. Plzeň : Aleš Čeněk, s.r.o., 2006. 351 s. ISBN 80-7380-0001-2.

PRŮCHA, Petr. *Jak řídit kraj, město, obec. I. díl. Právo, normotvorba, veřejný pořádek. : Rukověť územní samosprávy*. 1. vydání. Brno : Masarykova univerzita v Brně, 2002. 126 s. ISBN 80-210-2954-4.

PRŮCHA, Petr. *Správní právo : Obecná část*. Brno : Masarykova univerzita a nakladatelství Doplněk, 2007. 418 s. ISBN 978-80-210-4276-6.

Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách 2010. Praha : Svaz měst a obcí České republiky, 2010. 184 s. ISBN 978-80-254-8660-3.

ŠEMORA, Vítězslav. *Dozor a kontrola nad samostatnou a přenesenou působností svěřenou orgánům obcí, krajů a hlavního města Prahy*. Praha : Linde Praha, a.s., 2007. 253 s. ISBN 978-80-7201-640-2.

ŠÍN, Zbyněk. *Tvorba práva : Pravidla, metodika, technika*. Praha : C. H. Beck, 2003. 190 s. ISBN 80-7179-832-0.

ŠROMOVÁ, Eva. *Tvorba místních předpisů*. Praha : ASPI a.s., 2005. 631 s. ISBN 80-7357-121-8.

Územní samospráva. Praha : EUROUNION Praha, s. r. o., 2006. 453 s. ISBN 80-7317-056-6.

Právní předpisy a rozhodnutí Ústavního soudu České republiky

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky.

Listina základních práv a svobod.

Evropská charta místní samosprávy.

Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích.

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád.

Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích.

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech.

Zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami.

Zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách.

Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii.

Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně.

Zákon č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví.
Zákon č. 564/1990 Sb., o ochraně veřejného zdraví.
Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitosti.
Zákon č. 246/1992 Sb., o ochraně zvířat proti týrání
Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku.
Zákon č. 455/1991 Sb., živnostenský řád.
Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích.
Zákon č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím.
Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení (krizový zákon).
Zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší.
Zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy.
Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči.
Zákon č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu.
Zákon č. 349/1999 Sb., o Veřejném ochránci práv.
Nález Ústavního soudu ze dne 19. října 1999, sp. zn. Pl. ÚS 14/99.
Nález Ústavního soudu ze dne 5. prosince 2006, sp. zn. Pl. ÚS 41/04.
Nález Ústavního soudu ze dne 25. ledna 2005, . sp. zn. Pl. ÚS 9/04.
Nález Ústavního soudu ze dne 3. dubna 2005, sp. zn. Pl. ÚS 44/06.
Nález Ústavního soudu ze dne 22. dubna 2008, sp. zn. Pl. ÚS 35/06.
Nález Ústavního soudu ze dne 21. října 2008, sp. zn. Pl. ÚS 46/06.
Nález Ústavního soudu ze dne 23. listopadu 1999, sp. zn. Pl. ÚS 28/98.
Nález Ústavního soudu ze dne 19. listopadu 1996, sp. zn. Pl. ÚS 1/96.
Nález ústavního soudu ze dne 21. září 2004, sp. zn. Pl. ÚS 50/03.
Viz Nález Ústavního soudu ze dne 5. dubna 1994, sp. zn. Pl. ÚS 8/93.

Internetové zdroje

KROUPA, Jiří. Nález Ústavního soudu Pl. ÚS 50/03, o zrušení některých ustanovení obecně závazné vyhlášky města Chebu č. 582/1998, k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku. *Veřejná správa* [online]. 2005, 4, [cit. 2011-10-17]. Dostupné z WWW: http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/2003/casopisy/vs/0504/konz_info.html.

ZAHUMENSKÁ, Vendula. *Ekologický právní servis* [online]. 2010 [cit. 2011-11-01]. Obecně závazné vyhlášky krajů. Dostupné z WWW: <http://www.eps.cz/cz2234205pp/pravni-poradna/>.

Oblasti veřejného pořádku ve vztahu k možnostem jejich regulace obecně závaznými vyhláškami obcí. Praha : Odbor dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra, 2011. 37 s. Dostupné z WWW: <www.mvcr.cz/odk>.

Zápis ze semináře Veřejný pořádek v obecně závazných vyhláškách obcí konaného dne 22. října 2009. Praha : Odbor dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra, 2009. 66 s. Dostupné z WWW: <www.mvcr.cz/odk>.

Město Domažlice [online]. 2007 [cit. 2011-11-10]. Nařízení 1/2007. Dostupné z WWW: <<http://www.domazlice.info/samosprava/vyhlasiky-a-narizeni-mesta/platne/narizeni-1-2007.html>>.

Město Domažlice [online]. 2011 [cit. 2011-11-10]. Vyhláška 5/2011. Dostupné z WWW: <<http://www.domazlice.info/samosprava/vyhlasiky-a-narizeni-mesta/platne/vyhlasika-5-2011.html>>.

Město Horšovský Týn [online]. 2008 [cit. 2011-11-20]. Vyhlášky města - č. 1/2008 kterou se zrušují: obecně závazná vyhláška č. 1/1995, 4/2000, 2/2007. Dostupné z WWW: <http://www.horsovskytyn.cz/vismo/dokumenty2.asp?u=4487&id_org=4487&id=75292&p1=1663&p2=&p3=>>.

KÜHN, Zdeněk. *JINÉ PRÁVO* [online]. 2008 [cit. 2011-12-01]. Zásadní změna v judikatuře ÚS týkající se obecně závazných vyhlášek obcí v samostatné působnosti . Dostupné z WWW: <<http://jinepravo.blogspot.com/2008/01/zsadn-zmna-v-judikatue-s-tkajc-se-obecn.html>>

Přílohy

Příloha č. 1 – Nařízení města Domažlice

NAŘÍZENÍ **města Domažlice**

č. 1

Čl. I

Rozhodnutím vlády České republiky č. 11 ze dne 24.ledna 2007 a na základě opatření hejtmána Plzeňského kraje, ze dne 25.1.2007, byl vyhlášen **nouzový stav** pro území Plzeňského kraje **na dobu od 05.00 hod. dne 25.ledna 2007 do 24.00 hod. 5. února 2007**, kterým byla přijata tato krizová opatření:

- a) zákaz vstupu, pobytu a pohybu osob v lesích na území Plzeňského kraje s výjimkou osob, provádějících likvidační práce a orgány státního dozoru v lesích a České inspekce životního prostředí,
- b) provádění terénních úprav, je-li to v souvislosti s krizovou situací nezbytné pro zmírnění nebo odvrácení veřejného ohrožení vyplývajícího z krizové situace.

V souladu s ustanovením § 22 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů a § 11 odst. 1 zákona č.128/2000 Sb.,o obcích (obecním zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

stanovuji

v souvislosti s vyhlášeným nouzovým stavem podle § 22 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů - krizový zákon, ve znění pozdějších zákonů § 11 odst. 1 zákona č.128/2000 Sb.,o obcích (obecním zřízení), ve znění pozdějších předpisů dle § 32, odstavec 2, písmene a) zákona 289/1995 Sb. O lesích a o změně a doplnění některých zákonů v platném znění

tato krizová opatření:

Zastavení jiných těžeb než těžeb nahodilých do 30. 6. 2007 a zpracování těžeb nahodilých dle § 32, odstavec 2, písmene a) zákona 289/1995 Sb. O lesích a o změně a doplnění některých zákonů v platném znění.

Zpracování těžeb nahodilých provést přednostně na účelových komunikacích náležejících do pozemků určených k plnění funkcí lesa, dále zpracování soustředěné těžby nahodilé a následně nahodilé těžby roztroušené tak, aby se zabránilo šíření kalamitních škůdců. Tyto těžby provést do 30. 6. 2007. Ostatní těžbu nahodilou, při které nedochází k ohrožení života, zdraví či majetku a není zdrojem šíření kalamitních škůdců zpracovat do 31. 8. 2007.

Čl. II

1. Za nesplnění uložené povinnosti může být právnické osobě nebo podnikající fyzické osobě v souladu s ustanovením § 34 odst. 1 písm. b) zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení uložena pokuta do výše 3 000 000 Kč. Pokud by byla povinnost porušena v době krizového stavu, lze uložit pokutu do výše 10 000 000 Kč.

2. Fyzické osobě lze v souladu s ustanovením § 34 odst. 1 písm. a) zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení uložena pokuta do výše 20 000 Kč.

Poruší-li fyzická osoba povinnost v době krizového stavu, lze jí uložit pokutu do výše 50 000 Kč.

3. Pokud by nebyla uložena povinnost splněna ani ve lhůtě stanovené při uložení pokuty, lze podle § 34 odst. 2 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení pokutu uložit opětovně.

Čl. III

Závěrečné ustanovení

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

V Domažlicích dne: 26. ledna 2007

Ing. Miroslav Mach

Obecně závazná vyhláška

města Domažlice

č. 5/2011

O ZÁKAZU POŽÍVÁNÍ ALKOHOHU A JINÝCH OMAMNÝCH A PSYCHOTROPNÍCH LÁTEK NA VEŘEJNÉM PROSTRANSTVÍ

Zastupitelstvo Města Domažlice se na svém zasedání dne 18. 5. 2011 usnesením č. 297 se usneslo vydat v souladu s § 10 písm. d) a § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, tuto obecně závaznou vyhlášku:

Čl. 1

ÚVODNÍ USTANOVENÍ

(1) Cílem této obecně závazné vyhlášky v rámci zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku je vymezit některá místa veřejného prostranství, na kterých se zakazuje konzumovat alkoholické nápoje a jiné omamné a psychotropní látky, a tím vytvořit opatření směřující k ochraně před škodami na zdraví působenými alkoholem zejména u dětí a mladistvých.

(2) Tato obecně závazná vyhláška ukládá povinnosti k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku v územním obvodu města Domažlice spočívající v omezujících opatřeních při užívání veřejného prostranství.

Čl. 2

VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ

(1) Veřejným prostranstvím jsou všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru.

(2) Tato vyhláška se vztahuje na veřejná prostranství uvedená v čl. 3 odst. 2 této vyhlášky nacházející se v územním obvodu města Domažlice.

Čl. 3

OMEZUJÍCÍ OPATŘENÍ K OCHRANĚ VEŘEJNÉHO POŘÁDKU

(1) Za činnosti, jež by mohly narušit veřejný pořádek nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku, se považuje požívání alkoholických nápojů a jiných omamných a psychotropních látek na veřejných prostranstvích.

(2) Činnosti uvedené v odst. 1 jsou zakázány na těchto plochách veřejného prostranství v územním obvodu města Domažlice:

- a) území městské památkové rezervace
- b) v okruhu 50-ti m škol a školských zařízení,
- c) všechny městské parky a zahrada u Chodského hradu
- d) v okruhu 50-ti metrů od dětských hřišť a pískovišť
- e) v okruhu 50-ti metrů nákupních center PENNY, KAUFAND, ALBERT
- f) na zastávkách autobusové veřejné hromadné dopravy v ulici Kozinova před obchodem COOP, U Nemocnice před Hánovým parkem a v Husově ulici proti kostelu (U Všech svatých)
- h) na p. p. č. 2583/15, 288/3, 288/2 před obchodním domem v Kozinově ulici
- ch) na autobusovém nádraží v Poděbradově ulici

Bližší určení ploch uvedených v bodu (2) tohoto odstavce je vyznačeno v přiložené mapě v příloze č. 1 této vyhlášky.

(3) Zákaz konzumace alkoholu se nevztahuje:

- a) na prostory zahrádek a předzahrádek umístěných u restaurací, cukráren a kaváren provozovaných v souladu s platnými právními předpisy
- b) na dny 31. prosince a 1. ledna
- c) na akce pořádané nebo spolupořádané městem Domažlice nebo probíhající s jeho souhlasem. Tato výjimka neplatí pro požívání jiných omamných a psychotropních látek.

Čl. 4

SANKCE

(1) Jakékoliv jednání v rozporu s touto obecně závaznou vyhláškou bude posuzováno jako přestupek ve smyslu zvláštních předpisů (§ 46, odst. 2, zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů).

Čl. 5

ÚČINNOST

Tato vyhláška nabývá účinnosti dne 9. 6. 2011.

Ing. Miroslav Mach
starosta Města Domažlice
v. r.

Mgr. Karel Štípek
místostarosta Města Domažlice
v. r.

Příloha č. 3 – Obecně závazná vyhláška města Horšovský Týn č. 1/2008

Město Horšovský Týn

**Zastupitelstvo města
nám. Republiky 52, PSČ 346 01**

Obecně závazná vyhláška města Horšovský Týn

**č. 1/2008
kterou se zrušují:**

obecně závazná vyhláška č. 1/1995 o vytvoření a použití účelových prostředků fondu rozvoje bydlení na území města Horšovský Týn;

obecně závazná vyhláška č. 4/2000, kterou se mění a doplňuje OZV č. 1/1995 o vytvoření a použití účelových prostředků fondu rozvoje na území města Horšovský Týn;

obecně závazná vyhláška č. 2/2007, kterou se mění a doplňuje OZV č. 1/1995 ve znění OZV č.4/2000 o vytvoření a použití účelových prostředků fondu rozvoje na území města Horšovský Týn

Zastupitelstvo města Horšovský Týn vydává dne 18. 2. 2008 svým usnesením č. 8/2008 D, bod 1) v souladu s ust. § 84 odst. 2 písm. i) zák. č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění tuto: obecně závaznou vyhlášku:

čl. I.

Zrušuje se obecně závazná vyhláška č. 1/1995 o vytvoření a použití účelových prostředků fondu rozvoje bydlení na území města Horšovský Týn vydaná dne 2. 5. 1995.

Zrušuje se obecně závazná vyhláška č. 4/2000 ze dne 19. 12. 1999, kterou se mění a doplňuje OZV č. 1/1995 o vytvoření a použití účelových prostředků fondu rozvoje na území města Horšovský Týn;

Zrušuje se obecně závazná vyhláška č. 2/2007 ze dne 3. 4. 2007, kterou se mění a doplňuje OZV č. 1/1995 o vytvoření a použití účelových prostředků fondu rozvoje na území města Horšovský Týn.

čl. II.

Tato obecně závazná vyhláška nabývá účinnosti patnáctým dnem po vyhlášení.

.....
Ing. Josef Holeček
starosta

.....
Václav Mothejzík
místostarosta

Vyvěšeno na úřední desce dne: 20. 2. 2008

Sejmuto z úřední desky dne: .....

